

Välkommen till vår
MYNTAUKTION

Lördag 26 november 1988

som innehåller:

SVENSKA och UTLÄNDSKA
Mynt Plåtmynt Sedlar
Ordnar Medaljer

Visning:

MALMÖ, Engelbrektskatan 7
den 9 november kl. 12.00-19.00

STOCKHOLM, Regeringskatan 19, 1 tr.
den 25 november kl. 8.30-18.00

Illustrerad auktionskatalog 25:-, postgiro 654-4.

Vi mottager nu inlämningar till kommande kvalitetsauktion. Vid större inlämningar kan särskilda villkor tillämpas efter överenskommelse.

AUKTIONSVÄRKET

MYNT

AB STOCKHOLMS AUKTIONSVÄRK

Det äldsta i världen, grundat 1674.

Jakobsgatan 10, Box 16256, 103 25 Stockholm, Tel. 08-14 24 40.

Engelbrektskatan 7, 211 33 Malmö, Tel. 040-11 20 26.

ORGAN FÖR
SVENSKA NUMISMATISKA
FÖRENINGEN

Östermalmsgatan 81
114 50 Stockholm
Telefon 08-667 55 98
(tisdag - fredag kl 10.00-13.00)

Svensk Numismatisk Tidskrift:

Postgiro 15 00 07-3

Bankgiro 219-0502

Svenska Handelsbanken

SNT utkommer den 1
i månaderna februari - maj och
september - december

Prenumeration: helår 100:—

ANSVARIG UTGIVARE

Ian Wiséhn

REDAKTION

Hans Franzén

Madeleine Greijer
(program, föreningar,
aktuella auktioner)

Kjell Holmberg (annonsering)

Manuskriptgranskning:

Lars O. Lagerqvist

Redaktionssekreterare:

Margareta Klasén

(adress och telefon se ovan!)

ANNONSER

Bokning

Tel 0292-303 45 kvällstid o helger

Annonspriser:

2 sidor (mittuppslag)	2 000:—
2:a omslagssidan	1 450:—
omslaget 4:e sida	1 800:—
1/1 sida (151×214 mm)	1 200:—
2/3 sida (99×214 mm)	850:—
1/2 sida (151×105 mm)	650:—
1/3 sida (47×214 mm)	450:—
1/4 sida (72×105 mm)	350:—
1/6 sida (47×105 mm)	250:—
1/12 sida (47×50 mm)	150:—

Sista materialdag:

Den 1:a i månaden

före utgivning

Heloriginalt manus och

gärna skiss.

Sändes till SNT,

adress enl ovan.

*Annonser som ej är förenliga
med SNF:s, FIDEM:s och
AINP:s etik
kommer att avböjas*

Tryck:

Masterprint Sätteri & Tryckeri AB

ISSN 0283-071X

Höstprogrammet 1988

Om ej annat anges, hålls mötena kl 18.30 på Sandhammsgatan 50 A (Riksantikvarieämbetets lokaler, tag buss nr 41 till Rökubbsgatan eller T-bana till Gärdet).

November	1	Pollettafton
	23	Höstauctionen i Statens Historiska Museer. Obs! Ändrat datum.
	29	Lars O. Lagerqvist berättar om "Frihetstidens myntning".
December	12	Den sedvanliga julfesten

Minnesmynt ishockey VM 1989

Svenska Numismatiska Föreningen kan genom särskilt avtal med AB Tumba Bruk/Myntverket erbjuda sina medlemmar ett mynt av vardera valör (1 000 kr i guld och 200 kr i silver). För att kunna erhålla minnesmynt genom föreningen skall beställning ske på följande sätt: Inbetalning till föreningens postgiro, nummer 150007-3. Ingen annan betalningsform godkänns.

Beloppet måste vara SNF tillhanda *senast* 30 november 1988 (postgiroinbetalningen kan m a o *ej* ske senare än fredag den 25 november 1988) för att vi skall kunna överföra beloppet till riksbanken. **OBS! TEXTA** namn och adress!

För SNF:s medlemmar gäller följande alternativ och priser:

1 guldmunt, 1 000 kr plus porto och assurans, dvs 1 050:—.

1 silvermynt, 200 kr, plus porto (rek.), dvs 225:—.

1 guldmunt och 1 silvermynt, 1 200 kr plus porto och assurans dvs 1 250:—.

Priserna gäller inom Norden. Utanför Norden resp 1 070:—, 240:—, 1 270:—.

Vid sändande av utländsk check tillkommer ytterligare 25:—.

Till Svenska Numismatiska Föreningens anslutna föreningar kommer AB Tumba Bruk/Myntverket att utskicka likartat erbjudande. Se sid 209.

Undervisning i
numismatik

Gunnar Ekströms HSFR-professur i numismatik och penninghistoria, inrättad 1979, deltar i höst för första gången i den poängsatta universitetsundervisningen. Anledningen är, att HSFR-professuren genom regeringsbeslut från 1 juli 1988 flyttats från myntkabinettet till arkeologiska institutionen vid Stockholms universitet. I centrum för svensk numismatisk forskning står ju sedan gammalt de jordfunna mynten, särskilt från vikingatid och medeltid, varför ett närmare samarbete med just arkeologiska institutionen är att hälsa med särskild tillfredsställelse.

Höstterminens undervisning består av en 4-poängskurs i numismatisk metodlära, avsedd för doktorander i arkeologi. Kursledare är fil dr Kenneth

Jonsson. Prof Brita Malmer bidrar med en introduktion. Kursen börjar onsdagen den 2 nov kl 15-17 i sal C 371, Frescati, och fortsätter de följande tre onsdagarna, 9, 16 och 23 nov samma tid, men i sal C 413. Läskursen blir på ca 1 000 sidor, och kursen avslutas med ett skriftligt prov i början av dec. Genom överenskommelse med prefekten vid arkeologiska institutionen, prof Åke Hyenstrand, är intresserade välkomna att åhöra föreläsningarna och delta i diskussionen. För att få poäng måste man dock vara antagen som forskarstuderande vid arkeologiska institutionen. Eventuellt uppskjuts kursen till hösten 1989. För besked ring 08-783 94 41.

I ett senare nummer av denna tidskrift kommer att lämnas en översikt av den nu avslutade seminarieverksamheten vid Numismatiska inst, Sandhammsg 52, under åren 1979-88.

Forts på SNF-nytt sid 207.

Olympiaden — i antiken och i Stockholm 1912

Av Thom Braunerhielm och Ian Wiséhn

Stadion i Olympia.
Reprofoto: Fritz Engström, KMK.

I tusen år från 776 f. Kr. till omkring 426 e. Kr. firades de olympiska spelen i Olympia i landskapet Elis i västra Grekland. I begynnelsen bestod deltagarna och åskådarna mestadels av greker från angränsande städer och smärre sammanslutna landområden; stadsstater. I en senare tidsålder — särskilt under romersk överhöghet och till hedendomens slut — kom de i tusentals från över hela den då civiliserade världen. Spelen hade stark kultisk prägel och gick av stapeln vart fjärde år till guden Zeus' ära, den väldigaste av alla olympier i grekisk religiös tankevärld. Bortsett från spelens popularitet och stora betydelse i sig, blev Olympia för varje grek och helleniserad romare ett slags pilgrimsfärd till den heligaste platsen: *temenos*, där Zeustemplet och *Altis*, den heliga olivlund, bildade Olympias centrum. Alldeles utanför *temenos* låg administrativa byggnader, själva tävlingsområdet och de mäktigaste städernas skattehus. Sett ur kultisk-religiös synvinkel finns ingen motsvarighet mellan de antika och de moderna olympiska spelen.

Olympia återupptäcktes av en engelsk fornforskare 1766. Utan hans upptäckt hade troligtvis våra nutida olympiska spel inte funnits till. Efter ett kort mellanspel av franska arkeologer 1829, grävdes platsen ut på kejsar Wilhelm I:s tillskyndan av tyska forskare under ledning av professor Ernst Curtius 1875, som publicerade grävningarnas resultat. Entusiasme-

rad av vad tyskarna hittat beslöt Pierre, Baron de Coubertin, en fransman, besatt av de antika olympiska idrottsidealerna, men också av viljan att höja fransmännens självkänsla efter Napoleon III:s svåra nederlag, att nygrunda spelen. Den första olympiska elden i modern tid tändes i Athen 1896. Alla de, politiker, kulturfientliga element och andra, som helhjärtat påstår att de bekänner sig till de olympiska spelen och deras fredsbevarande strävan för folken, borde sända arkeologin och med den närbesläktade ämnen en tacksamhetens tanke och buga djupt invid dess altare.

De antika olympiska spelens idrottsgrenar var: stadionloppet (kortdistanslopp), *diaulos* (medeldistans), *dolichos* (långdistans), av växlande längd — från 7 till 24 stadier — och ett vapenlopp (deltagarna tävlade iförda rustning och full beväpning)

vars längd kunde vara antingen medel- eller långdistans. *Pentathlon* eller femkampen: löpning, längdhopp, diskus, spjut och brottning. Tre rena kampgrenar: brottning, boxning och *pankration*, en kombination av de båda första. Till sist hästkapplöpning: kappkörning med tvåspann eller fyrspann. Hästkapplöpningen var inte ursprunglig utan infördes på 500-talet f. Kr. och tilldrog sig å hippodromen, en stor specialbyggd arena (i Rom kallad *Circus maximus*). Tävlingsarnas inbördes läge eller tidsschema under de fem tävlings-/festdagarna är osäker och föremål för diskussion, med hästkapplöpningen som mest svårplacierbar. Kvinnor fick under inga omständigheter tävla i de olympiska spelen. Därav atleternas nakenhet.

Under antiken fanns andra berömda idrottstävlingar, skummande rika på ära och priser. Ändå ansågs de obetydliga i jämförelse med den odödlighet och triumfatoriska förhållande som en seger i Olympia medförde. Den största bedriften i en idrottsmans eller atlets liv under antiken var att vinna den olympiska kranen (föregångaren till vår olympiska medalj i guld). Kranen var en flätad kvist av det heliga olivträdet, som stod inhägnat snett bakom Zeustemplet i *Altis*. I god tid före varje olympiskt spel skar en ung gosse — vars föräldrar var i livet — han var alltså ännu obefläckad av döden — en kvist med en gyllene skära till var och en av segrarna i de olika tävlingsernarna.

Efter segern väntade segraren på kröningssceremonin. I väntan på denna ceremoni fick han bomullsband

Syracusa, dekadrachm av Kimon, ca 405 f. Kr.

Myntets fränsida visar en quadriga med körsven som kröns av Nike (segrans förkunnare). Kungl. Myntkabinetet (liksom följande). Foto: G. Hildebrand, ATA (och övriga bilder).

Pierre de Coubertin. Medalj slagen av Internationella Olympiska Kommittén 1944. Konstnär: Tore Strindberg. Frånsidan visar den grekiska statyn Doryphoros på ett podium mot en bakgrund av två doriska kolonner. T.v. står vända mot statyn en kvinna och en flicka och t.h. en man och en pojke.

knutna runt huvud, armar och ben och i senare tider fick han också en palmkvist att hålla i handen till tecken på seger. Det är ovisst när den egentliga kröningsceremonin ägde rum. Två olika ceremonier tycks alltefter spelen fortskred ha ägt rum vid skilda tillfällen. En tidpunkt för kröningsceremonin tycks ha varit strax efter själva tävlingen, vid en annan kröntes inte de segrande idrottsmännen förrän efter spelens slut vid en särskild ceremoni framför Zeusstatyn i Zeustemplet.

Den officiella svenska medaljen som utdelades i samband med olympiska spelen 1912. Konstnärer: Adolf Lindberg (åtsidan) och Erik Lindberg (frånsidan). Se Ehrensvärd II, nr 110.

Deltagarmärke vid olympiska spelen 1912 (med spänne) av Erik Lindberg. Se Ehrensvärd I, sid. 289-291.

Därefter höll man en offentlig festmåltid för segrarna. Men inte nog med det! Denna offentliga bankett hade varje kväll under de fem olympiska tävlingsdagarna föregåtts av privata fester. Vin, sång och upptåg flödade på dessa privatfester. Inte bara segrarna utan även vännerna smyckade sig med kransar och tagade runt Altis sjungande särskilt för ändamålet skrivna segerhymner. Ju förmögnare segrare desto luxuösare festligheter.

Dessa kunde fortsätta natten lång och om morgonen avlade de segrande idrottsmännen högtidliga löften och offrade åt Olympias skyddsgudar.

Efter spelens slut blev allt som vanligt, man återvände hem till egen härd och planerade för nya spel. Men inte för segraren. Liksom i vår egen tid var en segrare i de olympiska spelen odödliggjord, men ärades kanske ännu mer då mot nu. Han tillerkändes att få en staty rest över sig själv i Altis

under förutsättning att hans födelsestad/-stat, släktingar eller vänner stod för kostnaderna. Då fusk då som nu förekom ålades syndaren vid upptäckt höga böter som gick till att uppställa *zanes*, fusk- eller skamstatyer. Av de hundratals statyer, som man skulle kunna säga utgjorde ett segrarnas fri-luftsmuseum, finns ingen kvar. Ändå vet vi att så var fallet tack vare att stytbaserna i många fall bevarats och att

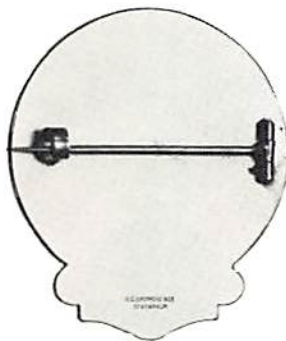
Pausanias, en antik grek, som omkring 150 e. Kr. reste runt i Olympia och Grekland, ymnigt skrev om det. Segraren kunde också i födelsestaden eller den stadsstat han kom ifrån få en staty rest över sig. Hans seger i Olympia ansågs de facto inte som hans egen utan som kollektiv. I segeryran vid hjältens triumfatoriska intåg kunde man få för sig att riva en del av stads-muren och i kultiskt-rituellt syfte föra

honom därigenom. Höjdpunkten var framförandet av en särskilt komponerad körsång. Segraren kunde också på livstid få äta gratis i *prytaneion*, stadens kult- och festhall, erhålla skattefrihet och penninggåvor. Solon, den berömde lagstiftaren på 500-talet f. Kr. i Athen, utlovade ett olympiskt segerpris på 500 drachmer. En drachma motsvarade då priset på ett får. 500 drachmer motsvarade en athenares i den översta inkomstklassen hela årsinkomst. Andra städer hade liknande priser på ända upp till den väldiga summan av 5 talenter eller 6 000 drachmer. Överhuvudtaget ansågs det som den största möjliga ära för en stad eller stadsstat att få en Olympiavinnare. Den olympiska olivkransen var inte bara den största ära som kunde komma en dödlig (som automatiskt ställdes under överguden Zeus' beskydd) till del, utan gav även hemstaden stor internationell prestige. Platon jämställde en seger i Olympia med andra stordåd, i krig som fred, där den enkla mannen ur folkdjupen hade möjlighet att höja sig över mängden, hölja sig med odödlig ära och på ett förtjänstfullt sätt göra sin medborgerliga plikt.

Man vet inte exakt tidpunkten för när de olympiska spelen upphörde. En del påstår att det var 395 e. Kr. då Theodosius I, Roms förste helt kristne kejsare, lyste all hednisk kult- och gudadyrkan i bann. Andra säger 426 e. Kr. då Zeustemplet brändes ned, en handling som möjligvis stod i samband med Theodosius II:s påbud om att alla hednatempel i östra Medelhavsområdet skulle förstöras. Senare århundradens jordskred, översväm-

1:a pris (guld) som utdelades vid olympiska spelen 1912. Konstnär var Erik Lindberg och medaljen tillverkades hos Vaughton & Son i Birmingham. Se Ehrensvärd II, nr 100.

Olympiska spelen 1912. Funktionärsmärke i gulmetall utfört av Erik Lindberg. Se Ehrensvärd I, sid 289–291.

Minnesmedalj från olympiska spelen 1912. Konstnärer: Erik Lindberg (åtsidan) och australiern Edgar Bertram Mackmal (frånsidan). Se Ehrensvärd II, nr 106.

Minnesjetong (provprägling av aluminium) utförd av A. Edv. Olson, Eskilstuna. Frånsidan bär Richard Dybecks text "Fosterjorden".

ningar och barbarinvasioner skulle bryta staven över Olympia och den heliga Altislunden, fullbordande förstörelseverket.

Stockholm 1912

Lördagen den 6 juli 1912 invigde Gustav V de femte olympiska sommarspelet i det nybyggda Stadion i Stockholm. Men i praktiken hade OS faktiskt börjat långt innan dess. Redan i maj hade inomhusturneringen i tennis avgjorts, och även utomhusspelet med racket och boll var avklarat innan OS egentligen börjat.

Tävlingarna pågick sedan fram till 22 juli, men den intensiva tävlingsperioden inföll under den andra veckan i juli.

Sammanlagt deltog 27 nationer. Antalet deltagare har aldrig riktigt fastställts, men siffran bör ligga nära 2 470.

"Solskensolympiaden" blev helt klart en stor succé som kom att betyda mycket för idrottsintresset i Sverige. Inte minst att Sverige blev bäst i nationssammandraget.

Åskådarsiffrorna var dock inte imponerande. Huvudarenan Stadion var endast utsåld vid två tillfällen under OS, nämligen invigningen och i samband med maratonloppet. Sammanlagt 327 288 betalande räknades in under hela spelen.

Nu var det inte enbart på Stadion som OS-tävlingarna utspelades. En provisorisk sim- och roddanläggning hade byggts vid Djurgårdsbrunnskanalen. Skyttarna höll till på Kaknäs och i Råsunda. Seglingstävlingarna avgjordes ute i Nynäshamn. Landsvägslppet på cykel gick runt Mälaren.

Av prismetaljer tillverkades 90 guldmedaljer (individuellt 1:a pris); 200 förgyllt silver (lag 1:a pris); 285

Minnesplakett från olympiska spelen 1912. Plaketten är utförd av Erik Lindberg. Se Ehrensverd I, sid 167, 290, 291. Något förminskad.

silvermedaljer (2:a pris); 270 bronsmedaljer (3:e pris). Dessutom slogs ett fåtal exemplar i pewter som gäva till en medaljsamlare.

Minnes- och tävlingsmedaljer m m framgår av illustrationerna till denna artikel.

Litteratur:

Bendtsen, M. m.fl.: Den Græske Olympiade, Århus 1980.

Ehrensverd, U.: Medaljgravören Erik Lindberg 1873-1966, I-II, Stockholm 1974 & 1988 (Num. Medd. XXXII:1-2).

Hirdman, A.: Olympia - lek på liv och död, Stockholm 1980.

Swaddling, J.: The Ancient Olympic Games, London 1980.

Nålar som kunde köpas av publiken vid olympiska spelen 1912. Den högra gjord efter en affisch av Olle Hjortzberg.

Minnesplakett tillverkad till olympiska spelen 1912. Plaketten som är av brons visar det nybyggda Stockholms stadion. Okänd konstnär.

Ovanlig medalj jordfynd

Den 24 augusti 1882 hittade tjänsteflickan Mathilda Nilsson en guldmedalj i jorden när hon höll på att rensa en blomsterrabatt i en trädgård vid egendomen Fyllingarum i Ringarums socken, Östergötland. Medaljen som var mycket väl bibehållen visade på åtsidan Gustav II Adolfs högra profil. Åtsidan hade texten (bokstäverna i emalj): VICTORI VOR: LEIP: A: 1631: DE. 7: SEPTE: GA. (dvs Seger vid Leipzig den 7 september 1631). Medaljen överensstämmer med Hildebrand 30 — en gjuten smärre oval guldmedalj (15x12 mm).

Vem den forne ägaren var går inte att utreda men fyndplatsen har anknytning till flera adelsätter. Fyllingarum (eller Fyllingerum) tillhörde på 1300-talet släkten Sparre, ärvdes av Bååt (in på 1600-talet), därpå Kruus

Guldmedalj gjuten till minne av Gustav II Adolfs seger vid Leipzig 1631. Den här avbildade (Hild. 30) har ornamentedekor kring medaljen. Troligen saknade den i Östergötland funna medaljen sådan utsmyckning.

Foto: ATA. Skala 1:1. Tillhör Kungl. Myntkabinetet, Stockholm.

och Kagg. Köptes liksom Sverkersholm, som förut tillhört bl a släkten Gyllenstierna, vid 1700-talets början av friherre J. Burensköld, och införlivades med det av honom stiftade fideikommisset.

Enligt en tidningsnotis i Wedbergs klippssamling, ATA, skulle medaljen hembjudas till staten, men ingenting tyder på att den skulle ha inlämnats för inlösen. Troligast är att någon på Fyllingarum behållit den lilla klenoden.

IW

HÅKAN WESTERLUND
MYNTHANDEL

KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER

Spec. sedlar
Betalar bra för sedlar före 1930

Vasagatan 42
III 20 STOCKHOLM
Tel 08 - 11 08 07

En belöning från Hannover

Av Lars O. Lagerqvist

I flera svenska tidningar infördes i november 1851 nyheten om hur kungen av Hannover belönat ett antal svenskar, som räddat en sjökaptan från detta land. Vi citerar här GHT för den 17 november, s 2:

Inrikes Nyheter Göteborg

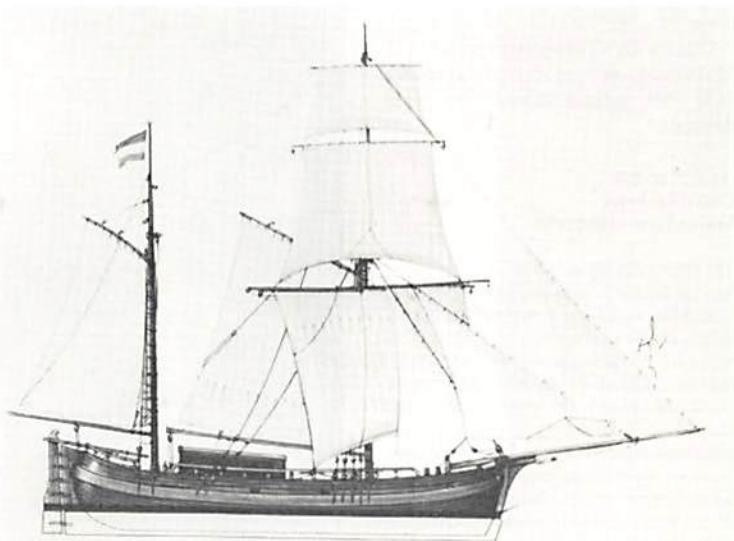
Från hanoveranska finans- och handelsministern W.H. Hammerstein har till härvärande hanoveranska konsuln Harrison ingått det meddelandet, dateradt d. 30 sistl. Oktober, att nedannämnde personer, som under en fruktansvärd storm räddat kapten Lucht (förande hanoveranska koffen Gezina), därför komma att erhålla följande belöningar, nämligen: lotsåldermannen O. Hanson medaljen "für Rettung aus Gefahr", samt hans biträden A. Ohlsson, A. Christiansson, Anders Thorjesson, Erik Jönsson, Hans Berntsson och Olof Thorjesson tio riksdaler banko vardera.

Överlämnandet skedde torsdagen den 20 november, varom berättas i samma tidning för den 24.*

Gezina, som kom från Oporto (ägare H.F. Crohn) finns omnämnd i GHT den 17 oktober 1851; den 10 samma månad hade fartyget inlöpt med last av kork, korkbark, lagerblad, torkad frukt och vin till åtskilliga importörer. Efter att ha tagit ombord trävaror hade Gezina avseglat den 14.

Sjöfartsunderrättelser för den 20 oktober 1851 (s. 3) meddelar från Marstrand den 19, att man redan den 15 observerat "utanför Pater-Noster-skären en aftacklad och af besättning- en öfvergifven koff. Följande dagen fanns den drifven i land, nära Karingön . . . Den är lastad med timmer, med hvars lossning man är sysselsatt, men fartyget är att anse som vrak". Ur samma källa den 22 oktober (s. 3) noteras, att fartyget "synbarligen förut varit plundradt och aftackladt" och att det saknade alla dokument och hand-

*Sedan ett tidningsreferat ur Posttidningen påträffats i Wedbergs klippssamling i ATA har jag varit i kontakt med Leif Pahlsson i Göteborg, som haft vänligheten tillstålla mig ett stort antal uppgifter om fartyget, dess förlisning och bärgning samt om den medaljerade O. Hansson. Han och hans medhjälpare Per Nordenvall tackas varmt. För tidfästandet av händelsen har viktiga upplysningar framkommit i Krigsarkivet i Stockholm och för denna värdefulla hjälp svarar docent Ulla Ehrensvärd.

Holländsk koff, ett litet handelsfartyg, vid mitten av 1800-talet. Med tillstånd av Björn Landström reproducerad efter hans kända arbete "Skeppet" (1961). Reprofoto Gunnel Jansson, Raå.

lingar. Senare ägde auktion rum (*Sjöfartsunderrättelser* 25 oktober 1851, s. 4) på Anderholmen invid Karingön, varvid bärgade varor och rester av fartyget försåldes.

Man frågar sig verkligen, hur det med dåtidens långsamma kommunikationer och lika långsamma byråkratiska handläggning varit möjligt för "belöningsärendet" att bli handlagt med en sådan fart och fermitet — förlisning den 15 oktober, beslut i Hannover den 30 oktober, utdelning i Göte-

borg den 20 november (f ö två dagar efter det att kung Ernst av Hannover avlidit). Emellertid rör det sig om två olika händelser, vars sammanblandning är högst förklarlig, eftersom Gezina var inblandad bägge gångerna. Det framgår klart av handlingar i Krigsarkivet (Förvaltningen av sjöärendens handlingar, ser. II b, Inkommande handl. i lotsärenden 1851:4 resp. E II b, 1852:1). Kapten Lucht hade räddats året innan, dvs 1850, och förde då befälet på Gezina, som tydli-

Hannover, belöningsmedaljen "Für Rettung aus Gefahr", silver. Reprofoto Fritz Engström.

gen klarat sig från skeppsbrott, men påföljande höst för *andra* gången råkat ut för en så svår storm att hon nu, övergiven av sin besättning, i plundrat skick strandade på sätt som skildrats ovan.

Chefen för västra lotsdistriktet, C.J. Malmborg, skriver den 21 november 1851 till lotsdirektören von Heidenstam:

No 223 år 1851
Chefs-Embetet
Vestra Lots—Districtet

Till Herr Lots Directeuren!

Jag får härmed ödmjukeligen öfversända Lots Älderman Hanssons Underdåniga ansökan att få emottaga och bära Kongl. Hanoverska Förtjenst Medaillen, som blifvit honom tilldelad för det han, då Hanoveranska Skepparen Lucht af fiskare blifvit räddad ur Sjönöd den 27 Augusti 1850, emottagit och ömt värdat nämnde Skeppare, samt då pecuniär ersättning derföre erbjöds honom, nekat emottaga någon sådan, af den wackra orsaken att sådana handlingar belöna sig sjelfva. Brevet ifrån Kongl. Hanoverska Regeringen medföljer i afskrift.

Götheborg den 21 November 1851.

C.J. Malmborg

På handlingen finns antecknat att den inkom 25.11.1851, att den överlämnats "till Stats Rådet att muntligen hos Kmt (Kungl. Maj:t) begära tillståndet d. 26/11", vidare att "Hanssons inlaga återsändes till Distr. Chefen d. 27/11 1851" samt att "1851 d. ¹¹/₁₂ inlemnades handl. till SerafimerOrdensgillet".

Det fordrades tillstånd att bära utländska dekorationer, ehuru detta sedan länge mest var en formalitet; numera gäller endast restriktioner för militär i uniform, som inte får bära vad som helst och skall inhämta öb:s tillåtelse när de får en utländsk orden eller medalj. Vad nu Hanssons skrivelse beträffar har jag inte följt dess spår vidare i statsförvaltningens irrgångar utan lämnar detta till ev framtida forskare.

Lotsäldermannen O. Hansson var född den 26 januari 1789 i Marstrand och hade, när dessa händelser utspelades, sin verksamhet vid Kalvöns lotsplats (Landsarkivet i Göteborg, Öckerö AI:12, s 310). Han fick inte glädja sig särskilt länge åt sin medalj; han avled den 18 mars 1852 på Kalvsund, Öckerö socken av bröstsjukdom (Öckerö C:4, kyrkobok 1856—1860).

Vad nu förlisningen 1851 beträffar finns den upptagen i västra lotsdistrik-

Ernst August (1771–1851), en av "the wicked dukes", som Georg III:s söner kallades. Han var hertig av Cumberland och blev 1837, vid Vilhelm IV:s död, konung av Hannover, där han knappast var mera populär än i England men möjligen något bättre accepterad av en mera prövad befolkning. Reproduktion efter samtida akvatint. Kungl. Bibliotekets samling. Foto KB.

tets "Förteckning öfver . . . timade strandningar år 1851", insänd av ovannämnde Malmborg den 23 januari 1852:

Natten emellan den 15 och 16 oktober: Strandade wid Kärringön en Red- och Manlös Koff Gesina, lastad med trävirke, destination obekant.

Hur det gick med kapten och besättning upges ej i de handlingar som genomgåtts, ej heller om kapten Lucht förde befälet även denna gång — och om han i så fall omkommit.

Låt oss till sist tala något om den belöningsmedalj som utdelades och om dess bakgrund. Kungariket Hannover

hade uppstått 1814 efter Tysklands befrielse året innan från den franska okkupationen. Ursprungligen hade det motsvarat Braunschweig-Lüneburg, vars hertig 1692 blivit Tyska rikets nionde kurfurste; under 1700-talet kallades landet vanligen Kurhannover eller bara Hannover. När kurfurst Georg I erkändes som Storbritanniens konung — det skedde 1714 — uppstod en personalunion som skulle vara i mer än 100 år.

1837 blev den 18-åriga Viktoria drottning av Storbritannien. Andra arvslagar bestämde tronföljden i Hannover, varför tronen där bestogs av en av hennes farbröder, Ernst August, hertig av Cumberland, som nu var 66

år, en starkt konservativ militarist, illa omtyckt i England, framför allt av liberalerna. Det var vid detta tillfälle den kanske vanligaste av alla spelmarker slogs, som visar den unga Viktoria på åtsidan, en ryttare i uniform (ibland med apansikte!) på frånsidan, som också bär inskriften TO HANOVER och årtalet 1837. Ryttaren är den avskydde Ernst August, som till allmän glädje beger sig till Hannover!

Ernst August dog först år 1851 — samma år som medaljutdelningen — och hann med att instifta eller ändra reglerna för flera av sitt kungarikets utmärkelser. Förtjänstmedaljen "Für Rettung aus Gefahr", fritt översatt "livräddningsmedaljen", instiftade han den 8 augusti 1845 för att tilldelas "alla som gnom beslutsamt och modigt uppträdande, utan hänsyn till egen risk, räddat andras liv eller egendom eller genom utomordentliga ansträngningar bidragit till en sådan prestation". Medaljen är känd med två olika porträtt, den första utdelad 1845—47 och numera mycket sällsynt, den andra med större huvud (graverat av H.F. Brehmer) och förlämnad åren 1847—66, alltså även av Ernst Augusts efterträdare, den blinde kung Georg (fördriven då Preussen 1866 erövrade Hannover).

Totalt utdelades denna medalj ca 200 gånger, såvitt bekant alltid i silver. Den mäter ca 36 mm i diameter, väger ca 25—27 g och är försedd med en cylinderformad tapp, fäst med ett stift vid medaljen; genom detta stift går en ring i vilken bandet är fäst. Bandet är ca 43 mm brett, orangegult och med två ljusblå sidoränder om 11 mm vardera.

Åtsidan visar Ernst Augusts högervända huvud och omskriften ERNST AUGUST KOENIG VON HANNOVER: Under halsavskärningen gravörens namn BREHMER:

Storbritannien, Viktoria, "To Hanover 1837", den vanligaste spelpenningen från denna tid, som på frånsidan visar hur Ernst August, saknad av ingen, rider till Hannover. Kungl. Myntkabinetet. Foto ATA.

Frånsidan har inskriften FÜR/RETTUNG/AUS/GEFAHR på fyra rader inom en ekkrans med band.

På randen läses den belönades namn.

Avslutningsvis en fråga: var finns lotsälzdermannens medalj i dag? Hos en samlare eller hos släkten?

Litteratur

H.G. v. Gusovius: *Orden norddeutscher Staaten des 19. Jahrhunderts*, Celle 1984. (För denna hänvisning tackas Leif Pahlsson.)

O. Meier: *Heinrich Friedrich Brehmer, der Meister der deutschen Portrait--Medaillen des 19. Jahrhunderts*, Hildesheim och Leipzig 1927.

A. Thies och W. Hapke: *Orden und Ehrenzeichen des Königreiches Hannover. Kleine Reihe für Freunde der Ordens- und Ehrenzeichen-Kunde No. 20*, Hamburg 1981. (För denna hänvisning tackas Ulf Nordlind.)

Österrikes myntverk

dvs Österreichisches Hauptmünzamt i Wien, skall omorganiseras. Det kommer att — som skett i t ex de nordiska länderna, senast i Sverige — att överföras från finansdepartementet och underställas Nationalbanken. Det skall bli ett aktiebolag — liksom hos oss — som är helägt av banken. Det sägs, att försäljningen delvis hänger samman med det överdrivna utgivandet av minnesmynt och det misslyckande detta inneburit. Förhandlingarna mellan finansdepartementet och nationalbanken har varit mycket hårda. Det nya "myntverksbolaget" anses ha ett grundkapital på 8 miljarder

schilling och detta nätta belopp får banken börja betala av från 1 januari 1989. Innan dess skall nationalrådet anta en ny lag om skiljemynt.

En svår tvistefråga blev problemet med de utelöpande silvermynten och deras värde (en del torde nog vara nedsmälta), som beräknats till 18 miljarder schilling. Det gäller emellertid till stor del låghaltiga silvermynt med högre nominal- än realvärde. Mellanskillnaden (vid inlösen) skall betalas av staten efter en schablonberäkning. Om överenskommelsen inte godtas av motsvarigheten till våra riksbanksfullmäktige så går allt i stöpet.

LL

Tävling

om nya mynt i Finland utlystes 1987. Statsrådet fann, att metallmyntserien behövde förnyas. Finansministeriet tillsatte i september 1987 en kommission för att ordna en tävling. Konstnärerna Radoslav Gryta, Raimo Heino, Heikki Häiväoja, Toivo Jaatinen, Antti Neuvonen, Reijo Paavilainen, Seija Rustholkarhu, Kauko Räsänen, Terho Sakki och Nina Terno inbjöds att delta.

Tävlingen avslutades den 16 maj 1988. Pris gavs senare åt flera olika konstnärer.

(efter Suomen rahapaja, Vousikertomus 1987)

Flytning

Myntverket i Finland håller på att flytta till Vanda (Vantaa), nära Helsingfors' flygplats. Här ligger redan sedeltryckeriet.

Japanska låntagare kan man lita på. De betalar alltid i yen.

Myntfynd i byxbenet 1893

Då hemmansägaresonen Erik Jacobsson i Holmsjön, Sundsjö socken i Jämtland, en dag på våren 1893 var behjälplig med sädd på en myrodling i närheten av sitt hem, vek han upp sina byxor. När han kom hem och slätade ut sina byxor igen, rullade ett mynt ned på golvet. Det visade sig vara ett Christian V (1670—1699), II skilling Danske 1676.

IV

LUNDS MYNTHANDEL

KÖPER och SÄLJER
BYTER och VÄRDERAR

MYNT och SEDLAR
TILLBEHÖR och LITTERATUR

GRATIS LAGERLISTA
(uppgiv samlarområde)

Lostergatan 5, 222 22 LUND
Tel 046-14 43 69

Mynt på St Barthélemy 1784–1878 (4)

Av Frank Olrog

Styvern 1784–1797

Den lägsta myntvalören på St Barthélemy var fram till 1864 då decimalsystemet infördes styvern. Liksom de flesta mynt i Västindien hade också denna olika namn beroende på nationalitet, språk och tradition. Detta lilla mynt kallades även *dogg*, *black dog*, *sou marqué*, *sol* eller *noir*. Det gick sex styvrar på en bit (=escalin, real) och fram till 1797 elva bits och därefter 12 på en spansk piaster.

Svenskarna tog St Barthélemy i besittning 1785. Första gången styvern nämns i skrift är i en ekonomisk instruktion för Västindiska Kompaniets kontor på den svenska ön. Den är daterad oktober 1787 och efterlyser uppgifter bland annat om de danska styvrarna. Därefter kommer en proklamation av den 27 november 1787. Häri bestäms att ingen behöver ta emot fler "Danish Dogs" i en betalning för mer än två "pieces of Eight" det vill säga 16 bits (=96 styver). Att vid denna tid de flesta styvrarna utgjordes av danska 2-skillingar bekräftas av Bengt Anders Euphrasén. Han besökte ön 1788 och skriver: "Dogg kallas små silfverpenningar, lika med Danska och Norska 2-Schillingstycken; desse voro säkert komne ifrån Danska Öarne."

De flesta av dessa danska styvrar utgörs av de mynt varom Holger Hede i "Danmarks och Norges Mønter" säger: "Efter at Forordn. 13. maj 1776 havde inkaldt Frederik IV's reducirerde 2 skillinge, men erklæret dem for gangbare for 2 skilling vestind. kurant, sendtes en del af disse ringe mønter, der desuden i de 50 år, de havde cirkuleret, var blevet slidt, til Dansk Vestindien." (Fig. 1.) Det Hede kallar "en del" torde ha varit en stor mängd som spreds ut över Västindien. Den 19 april 1790 var det åter tid för en proklamation som förklarade att "Les sols danois" skulle vara "tolérés" på grund av bristen på "sousmarqués Française".

Även om de danska styvrarna fortsatte att cirkulera så var de en bit in på 1790-talet inte längre dominerande. Till en PM 1797 bifogar Carl Fredrik Bagge, guvernör 1790–1795, "28

Fig 1. Dansk 2 skilling 1714.

stycken noirs, bestående af åtskillige Nationers mindre mynt Sorter, som alla passera som en noir, då deras skillnad till storlek och värde icke är desto mera märkelig, och bland hvilka äfven gifvas 2ne Danska af Åren 1668 och 1723; men rätta Sorten Noirs eller Sols marqués äro de 10 stycken, som i et särskilt Convolut finnas vidlagda, och dessa äro gångbara på alla öar, utan hinder eller anmärkning". Av 38 styvrar var således endast två danska, varav en så gammal som från 1668. De 10 stycken "rätta Sorten" var sannolikt franska "double sol" eller 2 sous-mynt från Cayenne.

Fig 2. a) Double sol de 24 deniers 1738.
b) Double sol med krönt C.
c) Krönt C på ny platt.

De franska styvrarna var de mest populära. "Double sol de 24 deniers", som präglades mellan 1738 och 1760 vid de flesta franska myntverk, fick

mycket stor spridning (fig 2a). 1763 lät myndigheterna för att tillfredsställa den ökade efterfrågan samla in utnötta exemplar och kontramarkera dem med ett krönt C där C står för Colonie Française (fig 2b). 1770 var det slut på de utnötta mynten och i Paris beslöt man att prägla krönt C på nya plattar (fig 2c).

För den svenska ön var dock 2 sous-mynten för Cayenne de mest betydelsefulla (fig 3). De präglades 1782 och 1789 till ett antal av 3 000 000 per gång. Det finns andra årtal men de är från omkring 1797 och fabricerade i Birmingham. 2 sous-mynten spreds över hela Västindien och var som Bagge säger "gångbara på alla öar".

Fig 3. Cayenne, 2 sous 1789

Styvern 1797–1834

1797 var ett bekymmersamt år ur myntsynpunkt för hela Västindien. Inte endast underviktiga guldmynt vållade ekonomisk oreda utan även den mängd falska styvrar som vällde in över kolonierna. På St Barthélemy hade guvernören Georg af Trolle stora svårigheter att bemästra situationen. Ett försök då det gällde styvern var idén att Sverige skulle prägla egna dylika och förbjuda alla andra. Förslaget daterat den 27 maj 1797 sändes till Stockholm men då som nu malde byråkratins kvarnar långsamt. I mars 1798 avslogs guvernörens begäran med förklaringen att om St Barthélemy skulle ha egna mynt "torde Westindiske Compagniet böra derom på egen bekostnad gå i författning".

Det negativa beskedet kan inte ha nått kolonien förrän i maj 1798. Om styvrar tillverkades i anledning av detta är osäkert men möjligt. Det kan till och med tänkas att så skett tidigare. I Carl Fredrik Bagges i fjärde stycket nämnda PM av 1797 sägs nämligen att för att lösa skiljemynsbristen "någon

Fig 4. a) Cayenne, 2 sous med krönt StB/P samt med krona SB 5, b) Cayenne, 2 sous med SM eller StM för St Martin samt med krona SB 3, c) Krona på platt SB 1.

tjenligare utväg icke synes kunna vidtagas, än at i likhet med de hos oss förut brukeliga så kallade Hvitstyfrar, et mindre silfverblandat mynt präglas och utsändes". Senare indicier på att styvrar om inte tillverkats så dock kontramarkerats på ön tidigare än 1834 finns i regeringskanseljens skrivelse till åldermännen den 7 juni och i proklamationen av den 9 juli 1834. I den förra bestäms vissa dagar "as the days, when the stivers not already stamped ought to be deposited in the Secretary's Office". I den senare förordnas att "no other Stivers will hereafter be considered a legel tender, than those already marked according to former ordinances, and such as shall be hereafter duly stamped with the mark of a Royal Crown, similar to the impression on the Stivers now about to be issued". Några "former ordinances" som nämns i proklamationen har ännu inte kunnat påträffas.

För närvarande kan man på grund av bristen på mer detaljerade samtida utlåtanden endast spekulera över "in-hemska" styvrar från tiden före 1834. En mycket sannolik sådan finns i Kungl Myntkabinettet. Det är en Cayenne-2 sous kontramarkerad med krönt StB/P (fig 4a). Endast detta exemplar är känt. På grannön St Martin kontramarkerades 1796 och 1805 styvrar med SM respektive StM (fig 4b) Likheten gör att man kan misstänka ett samband. Förslagsvis är krönt StB en officiell eller privat kontramarkering från tiden 1798-1805. (Se NM XXXI s 181 f.) Vidare finns det styvrar med krona som förefaller vara placerade på nya plattar (fig 4c). (Se NM XXXI s 161 f.) Dessa kan tänkas vara Bagges "hvitstyfrar". Angående ytterligare kontramarkerings-teorier gällande styvrar hänvisas till NM XXXI s 161-172.

De falska styvrarna fortsatte emellertid att strömma in. I en proklamation den 31 oktober 1797 förbjöds fals-

ka "soumarques apelés Tampés", som känns igen på prägeln med ett krönt C (fig 5). Allmänheten uppmanas att ej ta emot dylika och att försöka hindra införseln av dem. Denna förordning hade ingen effekt och den 8 december kom en ny. Häri tillsägs medborgarna att en viss dag infinna sig på guvernementet för kontroll av styvrar. Det nämns ingenting om kontramarkering. Dessa "tampés" var förfalskningar av de franska kolonialmynten. De äkta var billon-mynt men Birmingham-varianten är av koppar. Troligtvis fanns också falska Cayenne 2 sous med bland de importerade styvrarna.

Efter proklamationen av den 8 december 1797 är det ganska tyst om styvrarna fram till 1834. Tydliggen hade kontrollen gjort åsyftad verkan och myndigheterna kunde ägna mer omtanke åt de viktigare guldmynten.

Fig 5. Falsk soumarqué.

Den 16 juni 1834 sände Gustavias åldermän en allvarlig skrivelse "To The Honourable The Government". Man var oroad för myntförhållandena. Speciellt gällde detta styvrarna och silverskiljemynt, vars kontramarkeringar förfalskades. Beträffande styvrarna påtalades den stora import som ägde rum sedan någon tid. Man befarade att mängden av falska styvrar spreds till skada särskilt för de ekonomiskt sämst ställda. Åldermännen föreslog att öns styrelse skulle besluta om kontramarkering av styvrarna.

Vetskaben om åldermännens brev spreds tydliggen. Myndigheterna erhöll ytterligare två skrivelser i ärendet, den ena daterad den 24 och den andra den 30 juni 1834. I den första föreslås att guld- och silversmeden Craves, som förut sysslats med kontramarkeringar på ön, "would be required to stamp". Den senare, undertecknad av tre betydande handelsmän, uttryckte hopp om att en viss Peyraudeau skulle få uppdraget att tillverka en stamp som är svår att förfalska.

Regeringskanseljen besvarade åldermännens brev den 7 juli. Häri tillkännagavs tid och plats för kontramarkeringen av styvrar. Själva proklamationen är daterad den 9 juli 1834. I fortsättningen skulle inga andra än kontramarkerade styvrar vara gångbara.

Fig 6. a) 2 sous 1789 för Cayenne, b) 1 stuiver 1822 för Curaçao

I Regeringskanseljens protokoll av den 28 juli uppges att Peyraudeau erhållit 37 kuranta piastrar 2 bitt och 3 styver. I anslutning till detta står "Stamping får ske till att fylla beloppet af \$ 800". Av detta framgår att det tämligen säkert var Peyraudeau, som tillverkade den enkla kronan till 1834 års kontramarkeringar. Den sista handlingen rörande styvrarna under 1834 är guvernören James H. Haasums rapport av den 1 augusti. Haasum berättar om bakgrunden till oron samt att det rör sig om mynt från de franska och holländska kolonierna. Vidare uppger han att styvrar till ett belopp av 799 piaster 5 styver lämnats till kontroll. Av dessa försägs de äkta till ett värde av 744 piaster 2 bitt i styver eller 66.975 stycken med krona.

Haasums uppgift, att det gällde franska och holländska kolonialmynt, är värdefull. Genom detta vet man att

Fig 7. Exempel på 1834 års krona SB 5. a) Cayenne 2 sous, b) Curaçao 1 stuiver 1822, c) utnött mynt, d) Braunschweig - Wolfenbüttel 1 Mariengroschen 1790, e) Danmark 2 skilling 1677 f) Bremen 1 Grote 1754, g) Schwyz småmynt 1624, h) Nederländerna 2 stuiver 1614-1672, i) Cleve 1 Stuber 1668

det var Cayenne 2 sous och 1 stuiver 1822 från Curaçao som utgjorde merparten av importen (fig 6). På Curaçao-mynt har hittills endast en kronotyp iakttagits (SB 5). Samma typ finns på Cayenne 2 sous och på många andra nationers småmynt. Det förefaller som om styvern fick se ut hur som helst (fig 7).

Hur andra kron typer skall placeras i tid är svårt att bestämt säga. Kanske den första stampen inte orkade med över 66.000 slag så att nya tillverkades allt efter behov. Det är dock underligt i så fall att ingen Curaçao-stuiver kommit fram med annan kron typ än SB 5. Man kan därför misstänka att övriga kontramarkerats tidigare. Det skulle i så fall gälla kron typerna SB 1-3 (jfr NM XXXI s 161 ff).

Kronkontramarkeringar som vållar särskilt bekymmer är SB 4 a och b. Dessa förekommer på USA-cents 1797-1809 (fig 8). De har även påträffats på mynt av högre valörer. Dessa kontramarkeringar förefaller helt omotiverade. Om centmynten cirkulerat på St Barthélemy före 1864 har de gällt för en styver men efter decimalsystemets införande måste de ha gått för en cent. Här föreslås fyra alternativ för dessa möjligen dubiösa objekt:

1. Åren 1808-1812 var förbindelserna mellan St Barthélemy och USA mycket livliga. Detta berodde bland annat på den franska blockaden av Haiti (se NM XXXI s 167 ff). Möjligen kan cent-mynten då ha införts och försetts med krona. Mot detta kan anföras att i en rapport av den 25 januari 1845 angående decimalsystemet står

att "ehuru inga Cents här finnas att tillgå, kunde de dock lätt anskaffas från Förenta Staterna". Skulle centmynt ha godtagits 1808-1812 borde de alltså vara i omlopp 1845 med tanke på den långa cirkulationstiden för andra mynt i området;

2. Vid övergången 1864 till decimalsystemet utbyttes utelöpande skiljemynt mot amerikanskt mynt. Kanske att man då kontramarkerade dessa. Man kan ju ha inspirerats av de danska öarnas exempel från 1849-1850;

3. Dessa kontramarkeringar har möjligen inte alls utförts för St Barthélemy. Krona är ju en vanlig symbol;

4. Enklast är att förklara dem som

falska och tillverkade för samlare. Mot detta talar att de förekommer ganska tidigt i myntkataloger. De redovisas både i Fonrobert 1878 och Zay 1890. De var inte särskilt dyrbara. Det är svårt att tro att en förfalskare skulle kunnat tjäna särskilt mycket på sådan hantering under 1870-talet.

Här finns möjlighet till fortsatt forskning. Just nu måste man uttrycka sig försiktigt om mynt med dessa kontramarkeringar.

De helt säkra av 1834 års typ gällde fram till 1864 års reform. De tillhör den största gruppen och är ofta mycket nöta. Man kan säga att ju fulare en kontramarkerad styver är desto säkrare är att den är äkta. Detta kan belysas

Fig 8. Kronkontramarkerade USA-cents SB 4b

av exempel från Ahlströms auktion den 9 oktober 1982 då tio dylika såldes (fig 9). Dessa mynt kom till Sverige från St Barthélemy 1886 eller 1887 (se MYNTKONTAKT 1980 nr 3 s 66 ff).

SB = Ahlström-Almer-Jonsson: Sveriges Besittningsmynt, Stockholm 1980.
 NM XXXI = Numismatiska Meddelanden XXXI. Stockholm 1973.

Fig 9. Styrvrar med 1834 års krona.

Åt- och frånsidan av en jetong!

I USA tillverkades det en smärre jetong med en pikant framställning. Bilderna anknyter närmast till seriernas värld.

Jetongen är signerad med ett G, men konstnären förblir lyckligtvis anonym.

JW

Foto Gunnel Jansson RAÄ/SHMM-T, 1985.

Hirsch Mynt AB

har flyttat till nya lokaler. De återfinnes numera på Kungsgatan 64 med postadress: Box 469, 101 26 Stockholm. Besöksadress: Klara Norra Kyrkogatan 29. Tel 08-11 05 56.

Svenska myntset 1988

har nu inkommit och kan hämtas på kansliet.

MYNTAUKTION

Lördagen den 19 november kl 11.00 på Stora Hotellet i Linköping.

Auktionskatalog kan rekvideras från oss utan kostnad.

Samtliga objekt kan ses på Antikmässan i Borås den 27 - 30 okt. Fram till auktionsdagen kan du också bese mynten i vår butik i Linköping.

Visning auktionsdagen mellan kl 09.30 - 11.00.

THÖRNSTRÖMS MYNT & SEDLAR AB

DROTTNINGGATAN 48
 582 27 LINKÖPING Tel: 013-13 54 65

Mitt i City PEO Mynt & Frimärken

Med stor sortering av
 Mynt • Sedlar • Medaljer
 Frimärken • Vykort
 Aktiebrev • Tillbehör

Drottninggatan 19, Box 16245
 103 25 STOCKHOLM
 Tel 08-21 12 10

JAN WALLDÉN MYNTHANDEL

KÖPER • SÄLJER • VÄRDERAR

Vackra och sällsynta
 ROMERSKA MYNT
 sökes för kunders räkning

Brunnsgatan 22, Box 357
 611 27 NYKÖPING Tel. 0155-671 54

Ernst Nathorst - Böös

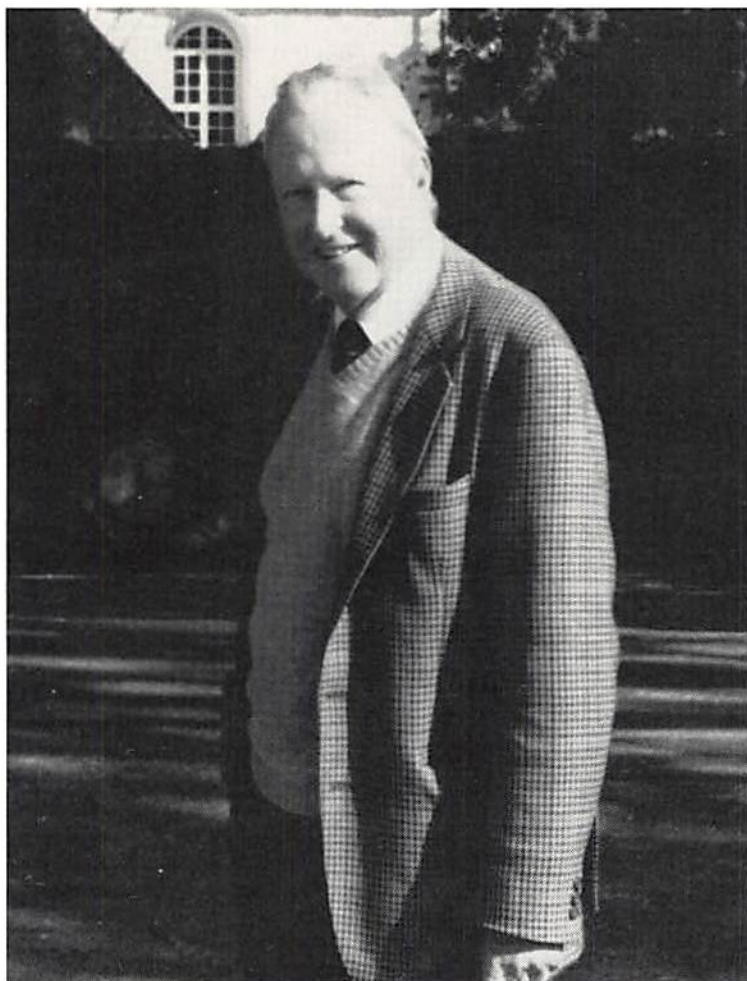
3 juli 1918 – 10 oktober 1988

Ernst Nathorst-Böös avled plötsligt på kvällen den 10 oktober. Svensk och nordisk numismatik har förlorat en av sina mångsidigaste och färgstarkaste personligheter.

Efter att ha avlagt en jurkand vid Stockholms högskola 1942 var han i många år verksam som advokat i huvudstaden och hade bl a KRO som klient. Han deltog också i arbetet med den nya internationella lagen om upphovsrätt. Nathorst - Böös var emellertid också sedan barndomen en ivrig myntsamlare och började redan 1937 att forska och publicera sig i ämnet. Den första artikeln, som trycktes i Södra Dalarnas Tidning, behandlade lämpligt nog Hedemoraklippingen (senare omvandlades denna artikel till en vetenskaplig studie 1946). Detta stora intresse för ämnet numismatik ledde till att han bytte yrke (1963) och att han kom att disputerat - i rättshistoria - på ämnet myntförfälskning (1973). För allmänheten blev han kanske mest känd som den som vann 10 000 - kronorsfrågan i TV. Indirekt betydde detta mycket för vårt ämne.

På initiativ av Ernst Nathorst - Böös grundades 1 november 1963 Svenska Handelsbankens Bankmuseum. Han blev därmed också det nya museets chef. Målsättningen för museets verksamhet var att så fullständigt som möjligt spegla människans förhållande till bank - och penningväsendet. Insamlandet av bankföremål började med en strävan att det svenska materialet skulle bli så representativt som möjligt, samtidigt som man ville belysa utländsk påverkan på det svenska bankväsendet. Det som här skedde var en pionjärsats. Historiskt värdefullt material insamlades och räddades därmed åt eftervärlden. Det är Ernst Nathorst - Böös förtjänst att Kungl Myntkabinettet idag äger stora samlingar av delvis unikt material som t ex bankhandlingar, historiska värdepapper, premonetära betalningsmedel, bilder med ekonomisk anknytning mm mm.

Ernst anpassade sig väl aldrig till den ibland trista statliga byråkratin, men genom hans närvaro tillfördes Kungl Myntkabinettet en stor numismatisk erfarenhet - ett brett kulturhistoriskt kunnande som idag är så sällsynt. Det nya tillskottet av föremål

Ernst Nathorst-Böös
Foto: Ulf Nordlind i september 1988

och kunskap innebar att museet delvis fick en ny vital inriktning. Den samlade kunskapen förmedlade han också gärna i skrift, föredrag eller i mer privata sammanhang. Utställningar ordnade han ofta och gärna.

Ernsts styrka låg mycket på förvärvsplanet. Uppordning och vetenskaplig bearbetning fick ofta stå i andra hand.

Ernst Nathorst-Böös var en av samfundet Kungl Myntkabinettets vänners grundare (1948). Med början på 1940-talet inflöt varje år föremål till museets samlingar; en del gåvor kom från honom personligen. Mycket tack vare Ernst envisa energi skapades också Sven Svenssons Stiftelse för Numismatik.

Under årens lopp hade han även olika uppdrag för Svenska Numismatiska Föreningen, bl a som sekreterare

och arrangör av jubileet 1948. Fram till 1985 var han svensk delegat för den internationella medaljfederationen (F.I.D.E.M.). Som ett resultat av detta arbete fick Nathorst - Böös 1977 föreningens förtjänstmedalj och var sedan länge dess korresponderande ledamot. Med Ernst Nathorst - Böös försvinner ytterligare en länk med dem som sysslade med numismatik under 1900-talets början. Han kände t ex Berta Holmberg, Axel Wahlstedt, T G Appelgren och Nils Boberg. Redan tidigt sökte han få kontakt med de mer etablerade inom den numismatiska världen - sådana som Bengt Thordeman och Nils Ludvig Rasmuson. Kungl Myntkabinettet och Svenska Numismatiska Föreningen hyllar hans minne.

Lars O. Lagerqvist och Ian Wiséhn

MINNESMYNT

Sveriges riksbank meddelar, att man under 1989 utger minnesmynt med anledning av VM i ishockey, som hålls i Sverige. Det formella beslutet om utgivningen och upplagornas storlek kommer dock att fattas först i början av 1989.

Man avser att prägla två minnesmynt, ett silvermynt om 925/1000, 36 mm ø och 27 g vikt samt ett guldmynt om 900/1000 guld, 21 mm ø och 5,8 g vikt. Båda mynten har på den ena sidan en ishockeymålvakt framför en målbur samt överst längs kanten texten VÄRLDSMÄSTERSKAPET och därunder ISHOCKEY.

På den andra sidan återfinns lilla riksvapnet mot en bakgrund av iskrustaller samt längs kanten SVERIGE. 1989., valören 200 KRONOR resp 1 000 KRONOR. Därutöver återfinns myntortsmärket E och myntmästarmärket D. Skulptör Bo Thorén, Bandhagen, har skapat myntbilderna.

Upplagorna kommer att anpassas till efterfrågesituationen.

Provtryck av förslag till minnesmynt. Förstorat

**SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS
MEDLEMSNÅL**
kan rekvideras från kansliet!
Pris: 20 kr + porto

MINNESMEDALJ SKARA 1000 ÅR

präglad i 1000 exemplar
i äkta kontrollerat silver
925/1000.

Åtsidan visar Skara domkyrka och
frånsidan jubileumssymbolen med
det gamla sigillet.

Pris: 225 kr inkl porto. Lev i etui.

Beställ genom

JUBILEUMSKANSLIET
Skolgatan 3, 532 00 Skara

HIRSCH
MYNT_{AB}

KÖPER - SÄLJER - AUKTIONERAR

GULDMYNTHANDEL!

Rekvirera vårt prospekt.

Vi utger även värderingsböcker
över svenska mynt.

Hirsch Mynt AB, 08-11 05 56
Kungsgatan 64

Postadress: Box 469
101 26 Stockholm

Besöksadress: Klara Norra Kyrkogata 29

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS AUKTION DEN 23 NOVEMBER 1988

Auktionen hålles i Statens historiska museer, Storgatan 41, Stockholm. Visning försiggår i sessionssalen 1 trappa upp mellan kl 16.45 och 18.00. Auktionen äger rum med början kl 18.10 i Hörsalen.

Endast medlemmar i föreningar anslutna till Nordisk Numismatisk Union äger rätt att närvara och att göra inköp. Kontant betalning, gärna med check, som utställs på auktionsförrättaren.

Frånvarande medlemmars uppdrag för inrop vid auktionen mottas av Madeleine Greijer, Ripstigen 5, 171 73 Solna, som bör ha anbudena senast den 18 november.

Inropat material översänds mot postförskott varvid tillkommer portoutlägg. Insända anbud skall ange ett bestämt högsta bud för ett bestämt objekt. Ev reklamationer skall för att kunna beaktas framföras senast en vecka efter att inköpta objekt erhållits.

Anbudslistor vars bud *ej* resulterat i inköp, kommer *ej* att återsändas.

Kvalitetsbeteckningarna har satts av A Frösell, M Greijer och U. Ström. Uppnådda priser kommer att publiceras i nästa auktionsnummer av Svensk Numismatisk Tidskrift. Foto A Frösell.

FÖRKORTNINGAR

- BM = Ahlström-Almer-Jonsson: Sveriges besittningsmynt. 2a omarb. uppl. Sthlm 1980
CR = W D Craig: Coins of the World 1750 - 1858, 2:a uppl, Racine Wisconsin 1971
Grenh = A Grenholms samling, Hirschs aukkat nr 20, 22, 25 och 27. Sthlm 1981 - 84
Hd = B E Hildebrand: Sveriges och svenska konungahusets minnespengar. . . I - II. Sthlm 1874 - 75
Hy = B E Hyckert: Minnespenningar öfver enskilda svenska män och kvinnor. NM XVII: 1 - 2.
Sthlm 1905 - 15
NM = Ahlström-Brekke-Hemmingsson: Norges Mynter, Sthlm 1976
NM = Numismatiska Meddelanden
NNUM = Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad
NNÅ = Nordisk Numismatisk Årsskrift
Nordl = U Nordlinds lagerkat nr 12, Sthlm 1981
Olsén = B. Olsén: Lea Ahlborn, Sthlm 1962
RIC = M Mattingly - E A Sydenham m fl: The Roman Imperial coinage, London 1923 ff.
S = Seaby, Roman Silver coins and their values, del 1 - 4, London.
SM = Ahlström-Almer-Hemmingsson: Sveriges mynt 1521 - 1977. Sthlm 1976
SNF 5 = Medaljer utgivna av Svenska Numismatiska Föreningen. Smärre Skrifter nr 5, Sthlm 1987
SS = L Wallén: Sveriges sedlar. Sthlm 1984
Sti = Aug Wilh Stiernstedt: Beskrifning öfver svenska kopparmynt och polletter. II Polletter.
Sthlm 1872
WI = Axel Wahlstedt: Minnespenningar över svenska män och kvinnor, NM XXIV, Sthlm 1925
WII = Axel Wahlstedt: Minnespenningar över svenska män och kvinnor, NM XXIX, Sthlm 1937 - 43
Y = R S Yeoman: A Catalog of Modern World Coins, 10:e uppl, Racine Wisconsin 1972

- 1 Sverige. 2 kr. 1913,15,53,54,58, kr 1954. 6 st 3-6
- 2 5 kr 1935,59,66, 2 kr 1932,38. Alla jub. 5 st 5-7
- 3 Schweiz. Geneve, 6 deniers 1825, 5 cent. 1840. 2 st 7,5
- 4 Canada. 26 c. 1872, 1960,67,69, 10 c. 1870,81, 1945,59,61,65,68,
5 c. 1874, 1926,31,45,53,65, 1 c 1888, 1910,17,49,69. New
Foundland, 5 c 1941. 23 st 4-9
- 5 Sverige. 2 kr 1953-59,61,63,64,65 (2), 66,68,69. Finland
10 mark 1938, 1 mark 1922,28, 10 penniä 1938. 19 st. 4-7
- 6 O II. 25 öre 1880,81,83,85,89,90,96. 7 st. 2
- 7 G V. 5 öre 1947, 1 öre 1910,14,22, 50 öre 1962 7,4,4,4,8
- 8 Grönland. 25 öre 1926. 7
- 9 G V. 1 öre 1910,11. 5,7
- 10 Medaljer. Carl XVI Gustav, tronbestigningen 1973 av A. Wallen-
berg. 40 mm, br. b) bröllopet 1976 den s k "kastpenningen",
av A. Wallenberg, 31 mm, silver 25 g. 10
- 11 Hierta, L J 1801-72 av Lea Ahlborn/K. Hultström 1939. 56 mm br
b) Skånska Brandförs.inr. 100 år, av E Lindberg 1938. 50 mm si
55 g. Kantskada på åts. 7
- 12 Danmark, 5 kr - 1 öre 1972, 5 kr-5 öre 1973,74, 3 st. årsset.
Sverige, 2 öre 1915,16 (2), 19-21, 24-31,33,35,36,38,39,41,42 10,3-5
- 13 Polen. 10 zl 1964, Y 52,52 a, i.orig.etui. 10
- 14 Medalj. Levenhaupt, Adam Lud. 1659-1719, av L Grandel 1799, ut-
given av Sv.Ad. 1916. 33 mm si 14 g. Hy:I:126:5. 8
- 15 Sedlar. Ryssland, 5,1 rubel 1961 10
- 16 G II A, 1/2 öre 1624, klipping hammarprägl. SM 105. Snedprägl. 2
- 17 Paphlagonien, Amastris, vilande man med lyra, brons. Jfr SNG
Cop, nr 251. 4
- 18 O I, 4 sk bo 1849,50, G V, 5 öre 1923,33, 2 öre 1932, G VI A,
2 kr. 1961,63. 7 st 2-6
- 19 2 öre 1949, 50 järn, obet. rostfläckar, 50 brons. 3 st 8
- 20 Sedel, 10 kr 1962 10
- 21 Medalj. Persson Lundgren, L, 1789-1853 av Leo Holmgren 1980,
45 mm si 55 g, i etui. 10
- 22 2,1 kr. 50 öre 1952. 5,7,5
- 23 Abbasid, Al-Mahdi 775-785 e Kr. Madinat as-Salam, dirhem 163 . 7
- 24 Medalj. Palme, J H 1841-1932 av Ch Ericsson 1919, plakett
79x142 mm, gjuten brons, i något skadat orig,etui. I:218.
Upplaga ca 250 ex i br, + bok Tremissi E Denari Di Carlo
Magno. 8

- 25 50 öre 1950,57,64,68,69,70 (15) ocirk, 25 öre 1970 (38),
73 (11 i påse), 10 öre 1970 (50), 73 (50), 5 öre 1972 (49),
73 (40), 2 öre 1979 (49), 1 öre 1966 (50), 67 (50),
div (102). Ca 550 st. De flesta ocirk
- 26 Sedlar. 10 kr. 1968, X 370764, 1971, U 492532, V 850484, alla
stjämnmärkta. 4,3,4
- 27 Kristina. 1/4 öre 1636,38,44,54. SM 124,126,131,134 3-4
- 28 Karl XI. 2 mark 1678. SM 132. Dåligt skick, men årtalet tydligt. 1
- 29 1/6 öre 1666-69,72,75-77,83.Karl XII, nödmynten Phoebus och Mer-
curius. Fredrik I, 1/2 öre 1720, reffl. rand, 1 öre 1724, bred
sköld. 13 st. 2-4
- 30 G IV A, 1 sk 1802 på 2 öre SM 1762, 1/2 sk 1802, något böjd,
1/4 sk 1802, 08 ärg.fläckar på fråns, 1/12 sk 1808. 5 st..... 3,4,4,4,5
- 31 Karl XIV J, 1/2 sk 1819,22 ärgad, 25,30, 1/4 sk 1820,24,25,
1/6 sk 1831. 8 st. 2-4
- 32 Karl XIII, 1 sk 1915, kantex. SM 37..... 4
- 33 G V, 5 kr 1935, 2 kr 1921,32,38, alla jub.
O II, 50 öre 1878,83,98,1906,07. 9 st. 7-2
- 34 Danmark. Christ. IX, 10 öre 1903, 5 öre 1894,98,1904, 2 öre 1883,
1889,91, 1 öre 1883,87,94, 1902,04. Fred. VIII, 5 öre 1908,
2 öre 1909,12, 1 öre 1907,12, Christ X, 10 öre 1919, 5 öre
1917,21, 2 öre 1914,16, 1 öre 1919 järn, 23 st..... 3-5
- 35 Finland. 2 mrk 1874, 1 mrk och 50 pen 1915 (kv 9), 25 p 1909,
16, 10 p 1865,66,95,96, 5 p 1873. 10 st. 4-8
- 36 Sedlar. Sverige, 1 krona 1920 Pp 473894, vikt. Danm. 1 krone
1918, vikt, handskrift..... 3
- 37 Norge. 10 öre 1894, NM 90. 4
- 38 Estland, 2 krooni 1930 5
- 39 Tyskland, Meissen, brakteat, 42 mm. Kantförlust..... 4
- 40 Bysans. Focas 602-610, tremis, guld, perf..... 3
- 41 Sedlar. 5 kr 1946, H 572754, 1954 AG 870364..... 9
- 42 Medalj. Olympiska Spelen i Stockholm 1912 av E Lindberg, si 27 g 8
- 43 Div. mynt. Sverige 1/4 öre-1638?, 1/6 öre SM 16??, 71, 2 öre
1750, 1 öre 1725, 2 sk bo 1837,45, 1 sk bo 1838,54, 1/3 sk bo
1837. Preussen, 2 pf 1854,63, Meckl.Schwerin, 2 pf 1872,
Meckl.-Strelitz 1 pf 1872, Nassau 1 kreuzer, USA 5 cent 1867
utan strålar, 3 c 1866, 1 c 1865, 1940, 56-69 (10). 29 st.... 1-5
- 44 Div. skrotmynt i silver, 21 st + 4 cashmynt 0-3
- 45 G III, 1/24 rdr 1779, O I, 1/16 rdr 1848,55. 3 st..... 3,2,2

46	1 öre SM 1760,61, 1/4 sk 1802,03 (2), 05 (2),07 (2), 1/12 sk 1805 (2), 1/4 sk 1820,25, 1/3 sk bo 1835, 2 sk bo1847, 2/3 sk 1844,55, 2 öre 1858, 1 öre 1858 (2), 2 öre 1858, 5 öre 1867	2-4
47	0 II. 50 öre 1875,78,83 (2), 98 (2), 1906, 25 öre 1877 (2), 81,83,90, 10 öre 1890, 5 öre 1975,78,82,84-87, 89 kort och lång text, 90, 2 öre 1874,76,79,80. 27 st.	2
48	2 öre SM 1746,47 (2),48, 1 öre 1737,42,46,48,50, 1 öre KM 1724 (2),50, 2 öre 1762, 1 öre 1763 (2),68, 1 sk 1802, 1/4 sk 1803 (2),05 (2),06, 1/2 sk 1822, 27 perf., 2 öre 1871 försilv. Sedlar Ryssl. 5 och 25 rubler 1909. 31 st.	1-3
49	Finland. 50 p 1940, 42, 25 p 1040, 10 p 1891,99,1919,41,42,45, 5 p 1915,20,29,30,42, Lettland, 1 sant 1938, Ryssl. 20,10 kop 1915, 15 kop 1914. 18 st.	6-8
50	Lagerlistor: Bernt Ahlström 3 st, hålslagna, Bjarne Ahlström: 11 st mellan 11-28, Hirsch nr 1-28, hålslagna, Högberg 4 st, mellan 1954-58, hålslagna. En bunt småtryck och tidningar, de flesta utan numismatiskt innehåll..... Var. kvalitet	
51	Sedlar, mest tyska, några skandinaviska. 80 st. De flesta i dålig kval.	
52	Sällskapsordnar och märken, 11 st, Medalj, Sigurdur Gudmundsson, slagen 1963.....	3-6
53	Äldre kopparmynt från hela världen. 367 st. Dålig kval.	
54	Svenska kopparmynt: 1600-talet 5 st, 1700-talet 13 st, 1800-talet 14 st, svenska silvermynt 11 st. 43 st. Låg kval.	
55	2 kr. 1953,54 (3),55 (2),56,72, 1 kr 1962,66 . 10 st.....	6-8
56	1 kr 0 II 5 st,GV 1942-50, 14 st, 50 öre 1953,56, 25 öre 1957..	0-4
57	2 kr. 1880 med OCH, 5 kr 1955,66 jub. med hack på åts, 10 öre 1952, 5 öre 1964 med "50" i kronan. 5 st.....	2,6,(7),8
58	Norge. Fred IV, 16 skilling dansk 1716. NM 10.....	2
59	" Karl XV, 2 skilling 1871. NM 21A.....	7
60	Danmark.Fredrik I, Malmö sössling 1526.....	3
61	" 5 öre 1960 (19), 63 (20), 64 (20). 60 st.	7-10
62	" Do	7-10
63	" Årsset 1967 5 kr-1 öre (25 öre med och utan hål), 8 set	8-10
64	Finland. 50 p 1965, (5), 1967,68 (11), 20 p 1967,69 (2), 10 p 1965 (6), 69 (3), 1 p 1968 (12), 69 (3) = 43 st.....	8-10
65	2 kr. 1876-1963, div år. 8 st.....	2-5
66	1 kr. 1876-1907, div. år, 30 st.....	2-3
67	1 kr. 1903-67 (11), 50 öre (2), 25 öre (12), 10 öre (9), 25 öre med "Charlott" inristat.....	2-4
68	Album med 25 öre nickel, 5,2,1 öre 140 st.....	2-4

69	Album med div. utländska mynt. 60 st.....	2-6
70	Seychelles 14 st, Mauritius 2 st, Sydafrika 3 st, Br Väst- afrika 10 st, Tyska Östafrika 1 st = 30 st.....	4-8
71	Tyska Östafrika, pesa 1890, 1 heller 1913, 5 heller 1908, 10 heller 1909, 1/4 rupie 1912, 1 rupie 1890.....	4-6
72	Finland. Årsset 1973,74,75,76,77 (2),78,82, i plastförpackning	0
73	Norge. Årsset 1969,76,77,78,82, i plastförpackning.....	0
74	Finland. 5 mark 1931,35,42,46,49,52, 20 mark 1954,61, 50 mark 1953,58, 50 p 1963-72, 20 p 1963-72. 30 st.....	5-8
75	Parti äldre svenska kopparmynt. 48 st. i låg kvalitet.	-
76	Parti portugisiska mynt ca 35 st, parti mynt från hela världen, ca 165 st.....	Blandad kval
77	Grönland: 1 kr 1960, 50 öre 1926, 25 öre 1926, Island 50,10, 5,1 kr. 1980, 2 aurer 1926, 1 eyr 1940,42. Danmark: parti 1 öre, olika årtal 45 st , USA: Parti 25,10,5,1 c 33 st.....	4-9
78	Preussen 3 mark 1913, Portugal: 20 esc 1966 Salazarbron, Grek- land: 20 drachma 1960	5,7,4
79	Medaljer: G II A 1894 av A. Lindberg, Haakon VII och Maud, krö- ningen i Trondhjem 1906, Johan III/Stat. Hist Museum 1968	6,8,9
80	Koreamedaljer: GVIA /Sv Röda Korset (utdelad i Korea), FN-medalj "KOREA", sydkoreansk "KOREAN WAR SERVICE MEDAL".	8,8,7
81	G V, Sv Röda Korset "För förtjänster om den frivilliga sjuk- vården". Silver och brons med band.	6,8
82	England:6 st krigsmedaljer (4 st med band).	6-8
83	Frankrike: 4 st krigsmedaljer med band, Tyskland: "Anschluss"- medaljen 1938, Österrike: 2 st belöningsmedaljer.	6-8
84	Album med 35 st 1 kr, 15 st 50 öre, 57 st 25 öre, 87 st 10 öre, 43 st 5 öre, 38 st 2 öre, 64 st 1 öre.	Kv. blandad
85	Album med 35 st 5 kr.....	Kv. blandad
86	2 kr. G V och G VI, 40 st.....	Kv. blandad
87	5 kr 1966 jub (6), 2 kr. 1897 jub, 1938 jub.....	4-8
88	25 öre, 40 st.....	Kv. blandad
89	2 kr 1907, 5 kr 1935, 10 kr 1972,(små repor). Alla jub.....	6,6,8
90	2 kr 1876 (2), 77, 1 kr 1875 (2),90 (2), 98 = 8 st.....	2-4
91	25 öre 1943-61 (20), 10 öre 1909-62 (32).....	3-6
92	1 öre 1914 öppen 4:a, 1 öre 1945-50 (10) järn.....	5,6-7

93	Medalj. Bergslagermas järnväg av C. Milles, si.....	8
94	" K XIV J, Lantbruksakademien, silver, Jonas Wenström, IVA, av E. Lindberg 1928, brons, Dante Alighieri (Enr Pazzi mod 1865) brons, Napoleon Bonaparte (Jeuffroy fecit 1803), brons	5,7,5,8
95	Danmark. Fred VII, 16 skilling RM 1856,1857.....	5,4
96	" Chr X, 1 öre 1917.....	7
97	" Myntverkets årsset 1972, 1973.....	10
98	Egypten. 5 para 1861, 10 p 1869, 20 p 1866, 1/4 qirsh 1904, 2 milliemes 1977. Y 191,2,3,12,36.....	4-6
99	England. 1/2 crown 1921, shilling 1871,1916, 6 p 1922,24.....	6,3,5,4,5
100	Israel, 10 lirot 1972 utan stjärna, Y 51b. Två medaljer "seasons greating" 1968,69.....	9,8,8
101	Sovjet. 50 kopek 1924,25.....	7
102	Nederl. 10 c 1926,38,41. Spanien. 5 pts 1875, 92 (Y 86), 10 ctm 1870,79, 5 pts 1878, 2 pts 1870, 1 pts 1870.10 st.	5,6,7,3,4 4,6,5,8,7
103	USA. Set 1968.....	proof
104	Tunisien, 1 fr 1916, 5 c 1891,1917. Manchuriet, 20 c 1909 (Y213), Kwang-Tung, 10 c 1890-1900 (Y200), Tibet, Tangka 1946-47 (31)	6-8
105	5 kr. 1935 jub, 2 kr 1936,45.....	6,7,6
106	1 kr 1923,24,33,34,35.....	4,4,7,4,4
107	1 kr 1936,37,38,40 stort G,40,41. 6 st.....	4,6,6,4,6,7
108	Finland.1 markka 1915,100 markkaa 1956,59, 1 markka 1964. 4 st	7,6,8,8
109	Danmark. Årsset 1968. Frankr. Årsset 1964 i orig.förpackn. 1966 i orig.förpackn.....	10,10,10
110	Frankrike. 5 francs 1963, 1 franc 1962, 10 francs 1984, Francois Rude, 10 francs 1985, Victor Hugo.....	6,6,8,6
111	Malta. "Sovereign military order" 1 scudo 1964, si.....	10
112	Monaco.10 fr 1974, 1 fr 1974,75,76,78,79, 50 c1974,78,82, 20 c 1978, 10 c 1976. 11 st.....	6-10
113	Polen. Set 10 zloty 1964 jub, 10 zl 1959 Kopernikus, 1960 Kos-cinszko.....	9
114	Portugal. Set 1967-1968 (6).....	9
115	Bulgarien. Set 1951-60 (8), 1 lev 1960, 50 stotinki 1959, 25 stotinki 1951, 20 stotinki 1954, 10,5,3 stotinki 1951, 1 stotinka 1951.....	10

116	Sovjet. Rubel 1964, 50 kopek 1964, 15 kopek 1962, 10 kopek 1961, 1 kopek 1963. 5 st.....	9
117	Sovjet. 20 kop 1953,57,61, 15 kop 1946,52,57,61, 10 kop 1948, (hack), 55 (2),57, 5 kop 1961, 2 kop 1955,57,61, 1 kop 1961, 3 kop 1954,56,57. 28 st.....	4-6
118	Tyskland.Olympiska spelen 1972, 10 Dm F,F (fläck), G	9,8,8
119	" 50 pf 1921 (2),22, 200 mark 1923, 10 pf 1918,21, 5 pf 1920,21, 10 Reichspf 1942. Tjeckosl. 10 haleru 1961 (2), Rumänien, 10 bani 1956, Polen, 1 grosz 1927, Ungern, 20 filler 1983. Tysk telefonpollett. 15 st.....	4-10
120	Albanien. Set 1969 (5) (1944-69).....	ocirk.
121	Britt.Indien. 1 rupie 1890, Ostindiska Komp. 1 rupie 1840, Typ I och II, 2 ex vardera. 5 st.....	5-7
122	Burma. Set 1953-62 (6).....	6
123	Comorererna set 1964 (5), Reunion, set 1964 (5)i orig.förpackn.	ocirk
124	Nya Hebriderna set 1966-7 (3), Nya Caledonien set 1967 (3), Franska Polynesien set 1967 (3) i orig.förpackn.	ocirk
125	Franska Polynesien set 1965 (4), Franska Somalien set 1965 (5) i orig.förpackn. Franska Indokina 1 c 1923. 10 st.....	ocirk 7
126	Hong Kong, 5 c 1971, Korea, 5 fun 1896?, Israel, 100 prutot 1954,55. 4 st.....	8,6,6,6
127	Nya Guinea, shilling 1938, Syd Korea, Pres. Syngman Rhee, 100 won 4292.....	7,6
128	Siam (Thailand), Kulmynt 1 bat 1824-51 ?, si. C 47. Thailand, Tical 2460? Rama VI, bat, Rama V (1868-1910), 20 bat 1963, Ehumiphol., P.P.P.P.....	4,6,6,(8)
129	Kongo (Zaire), 5,1 makuta, 10 sengi 1967, Gahna, 1/2 pesewa 1967, Malawi, 1/2 crown 1964, florin 1964, shilling 1964, sixpence 1964, penny 1968. 9 st.....	8-10
130	Kamerun, 2,1 fr 1948, Fr. Equatorialafrika, 25 fr 1958, Equatorialafrika, 10,5 fr. 1961, Östafrika, shilling 1948,49,50,52 9 st.....	5 st 9 4 st 5-6
131	Argentina, 50,10,1 c 1970, Brasilien, 5,2,1 c 1967, Colombia, 1peso 1974, 50,20,10,5,1 c 1970, Dom.republ. 25 c 1961, 5,1 c 1963. 16 st.....	8-10
132	Panama, 5 balboas 1970, jub, Peru, 1 sol 1969,1/2 sol 1969, 25 c 1969, 10 c 1968, 5 c 1969, Venezuela, 5 bolivares 1935, 2 bol. 1945, 1 bol 1960, 50,25 c 1960, 12 1/2, 5 c 1958. 12 st varav 5 silver.....	8-10

133	Bahamasöarna, 2 dollar 1972, silver i ask (kvalité 10), Haiti, 20 c 1907,1956, 10 c 1906, 5 c 1905, 1949.....	10,2-5
134	Bahamasöarna, set 1972= 5,2,1 \$, 50 c i silver, 25,15,10, 5 c i nickel, 5 c i brons. I orig.förpackning.....	proof
135	USA, Dollar 1971, Eisenhower, silver.....	10
136	Rom, kejsartiden, Pompeius 106-48 f. Kr. denar, snedpräglad. C 17 5)(3	
137	Litteratur. Roman Coins and their values by David R Sear 1970	7
138	Aktiebrev med kupongark: AB Falsterbo Hafsbad 500 kr nr 78, AB H.E Carlstens Porterbryggeri nr 340 å 500 kr preferens, utställd på AB Wicanders korkfabriker 15/11 1903. AB Egna hem i Boden, stam å 500 kr, nr 65 och preferens å 500 kr, nr 2	10,8,8,10
139	Svensk-Dansk-Ryska telefon AB å 135 kr nr 40. Marc Wallenbergs namnteckning i original.....	9
140	Litteratur. Areen/Lewenhaupt. När och hur Böra ordnar bäras. 56 sid + 6 planschblad, Eskilstuna 1943, inb. Ex libris Ola Junås.....	9
141	Myntväska 25 x 19 cm, 7 brickor.	
142	Myntetui 33 x 22 cm	
143	Aktie. Kaytex gummikompani å 20 kr. med kuponger. 2 ex.	8
144	" AB Frazzi-Tegel å 150 kr. med kuponger. 3 ex.	9
145	Litteratur. Numismatische Correspondenz nr 17-25, 1882, samt en bunt ej numism. litteratur.	
146	Schweiz, 20 franc 1896, guld.....	8
147	England, sovereign 1899, guld.....	7
148	Norge, årsset 1972 i plastförpackning.....	10
149	" Do i vacuumförpackning.....	10
150	Finland, årsset 1972.....	9-10
151	Litteratur. Numismatiska Meddelanden V.....	9
152	" " " X.....	9
153	" " " XII	9
154	" " " XIV	9
155	" " " XXI	8
156	" Skånska Privatbanken- Minnesskrift 1831-1931, hft	8
157	5 öre 1866/5, SM 57b, kuriosasedlar, Röda Korset 1 rdr riksmünt 1873 (3) med blyertsnot på baksidan. 4 st.....	(4),(8)

158	1 öre 1639, 1/4 öre 1635, 1/6 öre SM 1708, 1 öre KM 1724 (2), 1772, 2 öre SM 1744,1760,1762, 1 sk 1802,20,29, 1/4 sk 1803,07,20 25,27,28, 1/6 sk 1830, 1/12 sk 1802,08, 1 sk bo 1837, 5 öre 1902, 2 öre 1858 (2),64 (2), 72, 1 öre 1858. 30 st.....	(2)-5
159	Frankrike. 5 francs 1800.....	4
160	1 kr 1940 med stort och litet G.....	4
161	1 kr 1939 med litet, spräckt och stort G. 1941/4. 4 st.....	5,6,4,5,
162	2 kr 1942,44,50. 16 st	5-7
163	2 kr 1950 (3), 50/52 (9). 12 st	5-7
164	2 kr 1952-57,59,61-66. 12 st	6-8
165	5 kr 1966 jub (3), + silverskrot ca 32 g	8-1
166	Guernsey (5), Malta (8), Falklands isl (2), Seychellerna (14), Ceylon (1), Mauritius (10), Malaya (9), Malaya-Br Borneo (4). = 56 st	4-9
167	Medalj. Gustav V 80 år av G. Carell, nyprägl 1976. SNF nr 41	10
168	" Do brons, originalprägling	9
169	" SNF 75 år med porträtt av Stiernstedt, Snoilsky och Lagerberg. Brons. SNF nr 47	10
170	" G de Laval)(AB DE LAVALS ÅNGTURBIN 1893-1943 av E. Lind- berg. Silver	8
171	Mynttyper präglade under G V. 1 st guld, 2 st. silver, 1 st brons. I kassett	10
172	SNF:s auktionslistor 1956-1980, ej alla år, 14 st. Hirsch pris- listor 1976-80, 7 st, div listor 4 st.	
173	Div. utländska mynt, silver 3 st, nickel och brons 7 st	2-3
174	Ad.Fred. 2 öre SM 1755. SN 165a. Korroderad.....	(4)
175	2 öre SM 1749, öre SM 1738, 1 sk 1805, 4 sk bo 1850, hack, 2/3 sk bo1844, 2 öre 1852, m.fl äldre kopparmynt. 12 st	(3)-5
176	5 kr 1935,52,59,66, alla jub.	7,6,7,8
177	5 kr. 1962 jub.	8
178	2 kr 1897, 1907,1938, alla jub.	6,7,8
179	2 kr 1890,97,98,1900,04,06. 6 st	(3)-4
180	1 kr 1876/5, 87, 88. 3 st	2
181	1 kr 1877-1907, olika årtal. 10 st.	2-4

182	10 kr 1972, jub, 5 st	8
183	4 kr 1971 omvänd (2), rättvänd (3), 2 kr 1971 (3). 8 st.....	9
184	2 kr 1910-1936 (10), 1946-50/1 (5). olika årtal. 15 st	3-9
185	1 kr 1910-41 (10), 50 öre 1912-39 (8), nickel (2), 5 öre 1964 med "50" i kronan. 21 st.	2-7
186	USA. 1/2 dollar 1948,64, 1/4 dollar 1899, 5 c 1919,23. Nederländerna 2 1/2 gulden 1929. Ryssland 2 kopek 1841. 7 st	3-7
187	Danmark. 10 kr 1967, 5 kr 1960, 2 kr 1925,51,52, 1 kr 1963, 10 öre 1926, Finland 10 mk 1977. 8 st.	4-9
188	Norge. 2 sk 1824 kantskador, 2 kr 1900, 50 öre 1899, 24 kr 1970 m fl	(3)-9
189	0 II, 2 kr 1898,1904, 1 kr 1898, 50 öre 1898, 5 öre (6), 2 öre (6), 1 öre (11). Olika årtal. 27 st.	2-4
190	5 öre 1872, 2 öre 1863, 1 öre 1879 (2), 1/2 öre 1867. 5 st	(3)-6
191	Parti utländska mynt 1800-1900-talet. 135 st	2-4
192	Abbasid, dirhem, Madinat al-Salam 157 e. Kr. rengjord	(5)
193	Denar, Elagabalus, kantförluster, fatamidiskt bronsmynt, div. utländska mynt varav vissa i silver.....	(5), omkr. 4
194	0 II, G V, 1,2 öre, 16 st, 10 öre 1857, 25 öre 1898 (2),1899... 1-4	
195	5 öre 1693, ärgfläckar, 1 öre 1668 korr. 2 öre 1872, div. äldre kopparmynt. 14 st.	(2)-5
196	5 kr 1959,66 (2), 2 kr 1897 jub. 1907 jub,21. 6 st	7-8
197	1 kr 1945 G (6), 1945 TS u. hakar (2), 1945 TS m hakar (10), 1947 (12). 30 st	6-8
198	1 kr 1945 G (8), 1945 TS u. hakar (11), 1945 TS m hakar (6), 1946,48. 27.st.....	6-8
199	5 kr 1935 jub, 2 kr 1926-36 (3), 1950-54 (3), 1 kr 1881-98 (4), 5 öre 1917 rost, 2 öre 1919 brons, m fl årtalsmynt. 76 st	2-7
200	Obestämda bronsmynt: Constantine I, Licinius I, Constantine II, Constantius II. 13 st.....	2-4
201	Do men 16 st.....	2-4
202	Danmark. 4 sk 1871, Norge 2 sk 1788, 1 sk 1870, 50 öre 1920 utan hål, 25 öre 1898, Polen, 3 gr 1594, m fl utländska. 13 st	2-8
203	Medaljer. Kristina byst t h)(NEC FALSO NECALIENO, sol, brons, Hild åts 88a, fråns 95. Kristinas gravvård i Rom, brons. Hild 125.	7,7

204	Kristina. 1 öre 1646, 52. SM 111,117.....	3,3
205	" 1 öre 1647. SM 112	4
206	" 1/4 öre 1634 typ II, kantskada, 1638,41,42,44,53, SM 122,126,128,129,130,133	3-4
207	Karl XI. 1 öre SM 1676,86. SM 347,355	3,4
208	" 1 öre SM 1677. SM 348	5
209	" 1/6 öre SM 1666, SM och Sm	3,6
210	" 1/6 öre SM 1668,69,71,72,74,76,77,86. 8 st	2-4
211	Riga. Sigismund III, 3 grosch 1595, solidus 1594,1616, G II A 1/24 tlr 1624, SB 12, solidus 1621,24,25,28,34. SB 14,16,17,20, 26. 9 st.	4-6
212	Riga. G II A, 1/24 tlr 1624, SB 12, solidus 1631-34. SB 23-26, Kristina, solidus 1640, SB 59a, K X G, solidus 1654(?) SB 77, Karl XI, solidus 1664, SB 103. 8 st.	3-6
213	Reval. Erik XIV, solidus 1565, SB 31b, Johan III, solidus u.å, Karl XI, 4 rundstuch 1669, perf. SB 105, 2 rundst. 1667,69, SB 115,118, 1 rundst. 1665, SB 124 a. 6 st.....	2-4
214	Elbing. G II A, groschen 1630, SB 30, 1/24 tlr 1633, SB 5, solidus 1630, SB 33, Kristina, solidus 1634, SB 39, Stral- sund 1/16 tlr 1630, Karl XI, 1/24 tlr 1674, SB 73a, 1/48 tlr 1683, SB 87a, Ad Fred. 1 witten 1763, SB 115. 8 st.	2-4
215	Sv. Pömmern, K X G, 1/24 tlr 1659, SB 42, Karl XI, 1/12 tlr 1691 SB 150 b, 1/48 tlr 1692, SB 194. Kontramarkering med krona på 1/48 tlr 1691 för Stettin, perf. SB sid 93. 4 st.....	2-4
216	Svenska besittningsmynt: Elbing 1/24 tlr 1635, SB 12a, Riga solidus 1637 (?), 1654, 1663, Bremen-Verden, 1/12 tlr 1696 el. 97, 1/24 tlr 1696 el 97, Pommern, 1/48 tlr 1763. 7 st	1-3
217	Visby hvid 1450-1520, 4 st, skilling 1535,54 (2). 7 st.....	1-3
218	Danmark. Erik av Pommern 1393-1439. Naestved, sterling u.å. ca 1405-20. Kantsprickor.....	(3)
219	Danmark. Christ. III 1534-59. Ribe, 4 sk 1535. Fred III, 2 sk 1649.....	2,3
220	Danmark. Chr IV 1588-1648. 1 mark 1615, 12 sk 1624, 8 sk 1608, 2 sk 1603,25,48, 1 sk 1621. 7 st.....	2-4
221	Danmark. 2 mark 1644, 8 sk 1607, perf. 4 sk 16(17,18 el,19), perf, 2 sk 1608,44. 5 st.....	2
222	4 skilling 1645.....	6
223	Fred. III, 1648-70, 2 sk 1650,53,54,59 perf, 61 (2), 63, 64, 67, 69. 10 st.....	3-5

- 224 Glückstadt. 3 skilling lybsk 1623,38,47-49,52,53. 7 st..... 2-3
- 225 Christ IV. 4 skilling lybsk u å (2), Fred III. 3 skill lybsk 1665,67, 1 sechsling lybsk 1660. 5 st..... 2-4
- 226 Christ v 1670-99. 1 mark 1675, 8 sk 1695, bröstbild, 1695, monogram, 4 sk 1693, 2 sk 1677,81. 6 st..... 2-4
- 227 Fred IV 1699-1730. 16 sk 1716, 12 sk 1713,16 valör + text på fräns, 1716 riksvapen på fräns, 8 sk 1702,29, 4 sk 1729, $\frac{1}{2}$ sk 1719. 8 st..... 3-5
- 228 12 sk 1717 fräns text, 1717 fräns riksvapen, 1719 fräns riksvapen, 1721, 8 sk 1700,02, 4 sk 1727, $\frac{1}{2}$ sk 1719. 8 st..... 2-4
- 229 Christ VI 1730-46. 24 sk 1733, $\frac{1}{2}$ sk 1745, Fred V. 1 sk 1764, Schleswig-Holstein. 4 sk 1712. 4 st..... 5,4,3,4
- 230 Danska småmynt, mest 1600-tal. 14 st..... 2
- 231 Polletter. K.Fl:s varv 100, Rd WG Af Con. fyrk, zink, fransk bordellpollett "20 frs TOUT COMPRIS", Sv Pansarbåtsföreningens jeton av pansarplåt + 5 st div jetoner. 8 st..... 4-6
- 232 Polletter. Skottska konfirmationspolletter. Cornwoth med siffrorna 2 (2) och 3 1844, Sheltsburn 1855. 4 st tenn el bly.... 6-7
- 233 Medaljer. Nic. Tessin d.y./Stockholms slott av A. Ohlson 1930 45 mm br NM XXIX s 41:9b, "Barmhertighet mot djuren" 43 mm med bäranordning, vitmetall, Södermanlands skytteförbund med svartgult band 33 mm silv, Sveriges sparbanker 1960, 35 mm brons (2), "ordensdekoration" ymnighetshorn, GE o grön rosett tenn. 6 st. 4-8
- 234 Pävlig medalj 1675, 48 mm br, 3 st "pilgrimsamuletter" av alum, William Shakespeare ensid 37 mm br, "The army rifle association" 32 mm silv. 5 st..... 4-8
235. Litteratur. Franckio Salomone: Rariores Bracteati Nummique. 11 s + 8 pl. Wien 1723, fuktskadad.
236. Hildebrand, Hans: Samlingen af Svenska Mynt i Riksbankens Myntkabinett med två tillägg. 432 s hft. Sthlm 1889, Hildebrand, Bror Emil: Minnespenningar öfver enskilda svenska män och qvinnor. 454 s hft. Sthlm 1860, sista omslagssidan saknas, Do: Sveriges och Svenska Konungahusets minnespenningar. Andra delen. 626 s hft. Sthlm 1895, Rygg, N.: Norges Banks Historie, förste del, 393 s inb, Kristiania 1919. 4 st
- 237 Numismatiska särtryck: E.C. Berggren 1965, Staffan Björkman 1966, mars 1968, augusti 1968, oktober 1968, Otto Mörkholm 1962, Frank Olrog 1972, N.L. Rasmusson 1962, Tamás Sárkány 1978,1979, Jørgen Steen Jensen 1977, Folke Sällström 1946, Tukka Talvio 1980, Nils Åberg 1940. 14 st
- 238 Numismatiska småskrifter: Staffan Björkman 1965, Rupert Furneaux 1975, Lars O. Lagerqvist 1971, 1975, 1977a, 1977b, Lars O. Lagerqvist m fl 1982, Ernst Nathorst-Böös 1961,1969,1977,1980, Ernst Nathorst-Böös - Eric Gyllengrip 1975, Ulf Nordling 1978, N.L. Rasmusson 1953, Svenska Numismatiska Föreningen 1977 (2), Christer Westerdal 1975, Ulla Westermarck 1975. 20 st

- 239 Auktionskataloger: Bukowski nr 107/1897, A. Riechmann & co, Halle nr XXI/1922, XXXVII/1926, Sammlung Wilhelms Pieper Soest I och II Teil, Köln 1927. 5 st
- 240 Auktionskataloger. Göteborgs Auktionsverk den 17 nov 1979, Rolf Ekelund, Göteborg, sept 1979, Prylbanken april 1980, Värdepappersföreningen den 25 okt 1980 (2), 4 finska auk.-kat. 1978-80, "bunt" med kataloger, broschyrer, numismatisk reklam och kuriosa (ca 40 tryck). 50 st.
- Litteratur
- 241 Numismatiska Meddelande XVII, andra uppl. 1975.
- 242 Do XXX, hft, XXXI, XXXII:1 inb. 3 st.
- 243 Hildebrand, B.E. Minnespenningar ö^{fv}er enskilda svenska män och qvinnor, 1860, 454 s. hft.
- 244 Ossbahr, C. A. Mynt och medaljer slagna för främmande makter i anledning av krig mot Sverige. Uppsala 1927. 266 s. Trasigt omslag, hft.
- 245 Hallenberg, J. Numorum Cuficorum, Sthlm 1800, 72 s, hft. Solkiigt omslag, något trasigt rygg. Lars O. Lagerqvist- Ernst Nathorst-Böös: Mynt, Sthlm 1968, 315 s, hft. B. Malmer: Mynt och människor, 1968, 170 s. inb. Något defekt rygg. Ernst Nathorst-Böös: Hela Världens Tjuv, Sthlm 1973, 192 s, hft. Björn Tarras- Wahlberg: Mynt från början. Lidingö 1971, 127 s, hft.
- 246 Ahlström-Almer-Hemmingsson: Sveriges mynt 1521-1977. 325 s, inb.
- 247 B. Ahlström-Y. Almer-K. Jonsson: Sveriges besittningsmynt 1967, 173 s. inb. T. Lindgren: Sveriges Mynt 1953, 158 s + 36 pl, hft T.G. Appelgren: Dr Otto Smiths Münzensammlung, Sthlm 1931, 32 s + 10 pl, N.L. Rasmusson: Medaljer och jetoner, Lund 1953, 99 s, hft Samme: Mynt och medaljsamlare inom svenska kungahuset. Uppsala 1962, 32 s., L.J. Jönsson/L.O. Lagerqvist: Erik XIV:s Mynt med "Göteborgsmotiv".
- 248 A. Platbarzdis: Sveriges sedlar I-III + suplement 1967-1971, inb.
- 249 E. Brenner: Thesaurus Nummorum Sveo-Gothicorum, nytryck 1972, inb nr 137 av 500 ex.
- 250 R. Friedberg: Gold Coins of the World, 1971 third edition. 428 s, inb
- 251 Lars O Lagerqvist- Ernst Nathorst-Böös: Mynt, Sthlm 1968, 315 s hft, Hirsch kataloger 1955, 71, 73, Myntboken 1973, 1983. Lembit: Mynthandboken 1970, E.G. Berggren och H Lindmark: Gustaf V:s mynt, Gbg 1968 samt tillägg av H. Eriksson, Gbg 1959, Siegs myntkatalog Norden 1974, L. Ridström: Lilla sedelboken 1972, L. Wallén: Sveriges sedlar, 1978, B. Malmqvist: Oscar II:s och Gustav V:s myntvarianter. 13 st.
- 252 Modern medaljkonst. Internationell utställning 1955, 136 s hft. Medaljen genom tiderna, Kungl. myntkabinettets medaljsal, Sthlm 1942, hft 87 s + 16 pl, Konstmedaljer 1971/76 från Sporrong, 91 s hft. Linnaeus in medal art, utgiven av Samfundet Kungl Myntkabinettets Vänner 1978, 42 s hft, Medaljer och porträtt skulptör Gunvor Svensson-Lundkvist, Finska medaljkonstnärer, Sthlm 1976, hft. XV FIDEM 1973, Helsinke, 99 s + pl hft, Svenska kast- och minnesmynt 1607-1818 av L Jansson/B Hemmingsson.

- 253 G. Schön: Welt-Münz 1973, hft. K. Jaeger: band 2 1969, inb, D.A. Gehrke: Die Münzen des Königreichs 1797-1871, band 2 1967, inb. H. Rittman: Sächsische Geldgeschichte 1763 bis 1857. 1972 hdt. K. Jaeger: Die deutschen Münzen seit 1871, 1973 inb.
R. Hoesch-W. Grasser: Jagdliche Darstellungen auf Münzen und Medaillen, inb. Otto Oswald: Münzen Medaillen, juli 1972.
Sylvia Hoffner: The history of modern Israel's money from 1917-1967, hft. P. Harris: Modern european coins 1965, inb.
- 254 G.O. Matsson: The gods, goddesses and heroes, Sthlm 1969, inb. P. Harris: Modern european coins 1965, inb. R.S. Yeoman: Modern World coins 1850-1960, d:o 1850-1964. Current coins of the world 2,3,5 edition. Dietzel: Münzenkatalog Deutschland ab 1871 hft. B Ernst: Die französischen Münzen seit 1848, inb. T. Reinach: Jewish Coins 1966, inb. S. Haffner: The history of modern Israel's money from 1917-1967, hft. G. Altz-E. Barton: Foreign coins struck at United States mints 1965, hft. D:o for the Philippine Islands by N. Shafer 1961, hft. D:o of the US Virgin Islands by L.W. Higgin, hft. A.R. Slabaugh: Confederate States papermoney, 1961, hft. 16 st.
- 255 H.A. Seaby: Roman silver coins, vol I och II, 1967, 1968, inb. D.R. Sear: Roman coins and their values 1964, inb. Z.H. Klawans: Roman imperial coins 1963, inb. F. Capranesi: Moneta Inedite. Rom 1840.
- 256 H.A. Seaby: Greek coins and their values, 1966, inb. Z.H. Klawans: An outline of ancient greek coins, 1964, inb. E. Mau: Epochen der Geldgeschichte, 1972, hft. L. von M.H. Kühner: Die Cäsaren, inb. C. Seltman: A book of greek coins, 1952, inb. R.S. Yeoman: Moneys of the bible, 1961, hft.
- 257 S.O. Johansson: Nigeria, primitiva betalningsmedel, 2:a uppl. 1967, hft D:o Nigerian primitive currency values 1968, hft. M. Oka: Silver-crowns of the far East, inb. J.S. Davenport: The silver dollars of Africa, 1959, hft.
- 258 B. Ahlströms auktionskataloger nr 1-36 + dupl. av nr 11.
- 258A B. Ahlströms lagerlistor nr 11-22, 24-27, 30-65.
- 259 Hirsch lagerlistor nr 1-41, 43-45, 50, 51, 53-93, 95-97, 99-101. 92 st.
- 260 Div. svenska och utländska auktionskataloger och lagerlistor, bl.a. U. Nordlind nr 1-5, 7-14, Y. Almers lista nr 10, Hirsch m fl. 151 st.
- 261 Au-katalog T.G. Apelgren nr 38, trasig, 48, 54, 63 (2), 66, delvis avrivet omslag, 67, N.F. Boberg nr 3, 14, 15, 18, 21, 22. Sthlms bokauktionskammare nr 51, 70, 72, 79 lösa blad, 83 trasig ryg, 86 lösa blad, Bukowski nr 4/1910. 20 st.
- 262 Hirsch au-katalog över Sven Svenssons mynt, okt. 1966, april 1970 Hirsch au-kataloger nr 5, 6, 14-16, 20, 22, 26-29, 31, 32, 34. 16 st.
- 263 Myntkontakt och Svensk Numismatisk Tidskrift 1972-1987. Saknas nr 5/1974, 10/1976, 1-4/1977.
- 264 Nordisk Numismatisk Unions medlemsblad: 1972-1982 nr 3, 1985:1-7, 1986:1-4. 107 st.

265	Skandinavisk Numismatik 1972-1977 nr 7. 51 st.	
266	Money Trend 1971 nr 4, 1973:1-12, 1974:1, Örtendals lagerlistor 35-43 (9).	
267	Samlarnytt (Nordstjärnan) 1971-1987. 171 st.	
268	E. Gamby: Bland numismatiker, H.Glück: Årtalsförtecknings över svenska mynt, 2:a och 15:e utg. Holst: Antika årtalsmynt, L. Wallén: Riksgälden, m.fl. tyska tidningar. 66 st.	
269	Myntalbum i plast med blad. 4 st.	
270	Myntbox i plast med 10 utdragbara lådor. D:o med en utdragbar låda med 12 fack för "two by two"-förvaring.	
271	1 öre 17-19, 23 st, 2 öre 1917-19, 14 st. 5 öre 1917-19 4 st. tills. 51 st.....	4
272	5 kr. 1935,52,66 (2), alla jub. 5 kr 1954 (2),55,71. 8 st	6-8
273	5 kr. 1952, 66 (2), alla jub. 1954 (2), 55 (2), 71. 8 st.	6-8
274	2 kr. 1876,77,1910,12,22,30,34-36,39. 10 st.....	4-6
275	2 kr. 1910-40, ej alla år. 20 st.	3-6
276	2 kr. 1926,40,42-52, ej alla år. 20 st.	4-6
277	2 kr. 1897,1907,32,38, alla jub. 4 st.	6-8
278	1 kr. O II och G V, 26 st.....	2-4
279	1 kr. 1942-59, ej alla år. 23 st.....	6-8
280	1 kr. 1928-44, ej alla år, 1943-50, ej alla år. 20 st.	6-8
281	2 kr. 1947 (4), 50 (4). 8 st.....	5-6
282	50 öre O II o. G V. 29 st.	2-3
283	O II o. G V, 25 öre (24), 10 öre (24) = 48 st.....	2-8
284	2 öre SM 1751,60,63, 1 öre 1858,73, O II, 5 öre div år 8 st, 2 öre (4) + 2 st skrotmynt. 19 st.....	1-4
285	G V, div. koppar- och järnmynt, bl.a. 1909 med stort och litet kors, 1 öre 1917 j (3), 5 öre 1964 med "50" i kronan. 20 st.	4-8
286	Danmark. Div mynt 1900-talet, 93 st. Minst 60 dkr i gällande mynt.....	6-9
287	Norge. Årsset 1963, 67 (2), 69 (2), 71 (3), 72 (2), 73 (3), 13 set.....	ocirk.
288	Norge 35 st. Finland ca 80 st.....	4-8

289	Norge, 1o kr 1964, Eidsvoll, 5 kr. 1978, jub, årsset 1972, div. mynt 1961,62, 7 st. 1 öre 1899.....	5-ocirk
290	Parti utl. mynt ca 100 st. Många ocirk.....	4-9
291	" " " 80 " " "	6-9
292	" " " 70 " " "	6-9
293	Väst-Tyskland. 5 mark 1966 (2), 71 (3), 71 Dürer (2), 1951, 35 Hindenburg, 2 mark 1934. 10 st	4-8
294	Öst-Tyskland. 20 mark 1973,81, 10 mark 1972,80,81 (3 olika), 5 mark 1973,74,80,81,82 (2 olika). Alla minnesmynt. 4 st si, 10 st. ni.....	ocirk
295	England. Churchill-crown, Isle of Man, crown 1970, Mauritsius 10 rup 1971 (2), Schweiz 5 fr. 1974 (2), Somali 5 shill. 1971 FAO, USA 1 dollar 1971, Uganda 5 shill 1968 FAO, Sverige 10 kr 1972. 10 st	ocirk
296	Biafra 1 pound 1969, Burundi 100 f 1966, Canada dollar 1967, Indien 10 rup 1970. 4 st. silver.....	ocirk
297	Nederl. 10 gulden 1970, Israel 5 lirot 1960, 10 lirot 1970 + obest mynt. 4 st. silver.....	ocirk
298	Österrike. 100 shill 1975, "50 år" (2), 1975 "20 år", 25 shill 1971, Wienbörsen, 5 shill 1958 (2) kv. 4	ocirk
299	USA. Halfdollar 1893, Columbia exp.....	6
300	Braunsch.-Wolfenbüttel 1/12 thler 1820, Engl. 3 p 1875, Belg. 50 c. 1866, Ungern 10 krajczar 1870, Österrike 10 kreuzer 1870, Straits Settlements 10 p 1895, Portugal 5 esc 1941, Brasilien 40 reis c/m. 8 st.....	2-7
301	Finland. Årsset 1966,1967, 1974-83. 12 st.....	9-10
302	" " 1972,1973, 1974 (3), 1984-87. 9 st.....	9-10
303	Danmark. Årsset 1976-86. 11 st.....	9-10
304	" " 1968,1969,1971,1972 (4), 1973. 8 st.....	9-10
305	Norge. Årsset 1981-1987 i kassett. 7 st.....	9-10
306	" " 1970 (kassett), 1974 (vacuum), 1979,1980, i kassett. 4 st.....	9-10
307	" " 1970 (kassett), 1975-78 (vacuum), 5 st.....	9-10
308	" " 1970 (kassett), 1974 (vacuum). 2 st.....	9-10
309	Sverige. Årsset 1971,1979-1987. 10 st.....	9-10
310	" " 1971, 1978,1982. 6 st.....	9-10
311	" " 1971, 1980-1982. 4 st.....	9-10

312	Sverige. Årsset 1950 (ej järn), 1957,1971,1972. 5 st.....	7-10
313	" " 1966-71, 6 st.....	9-10
314	" " 1971, (3), 1972 (2). 5 st.....	9-10
315	DDR. Årsset 1979-1981. 3 st.....	9-10
316	England. Årsset 1967 (äldre typ), 1967 (decimal), 1970 (2), 1971. 5 st.....	8-10
317	Ceylon. Set 1971, Falklandsöarna set 1974, Swaziland set 1974 3 st.....	9-10
318	Island, 1.000 och 500 kronur 1974, i etui.....	10
319	Frankrike, set 1973,1974. 2 st.	10
320	14 st. olika utländska årsset	8-10
321	Augustus, quinarius. RIC 18.....	4
322	P Aelius Paetus, denar. Syd 455.....	5
323	Q. Fabius Labeo, denar. Syd 532.....	5
324	Antoninus Pius, sestertius, Septimius Severus, denar (kv 5) RIC 261, Maximianus, follis, bronsmynt (2). 5 st.....	3-5
325	Abbasid. Al-Mansur, dirhem. Madinat al-Salam 152 e H (769/70)	5
326	Sedlar. 5 kr. 1948 jub (2), 52,54,63, utländska sedlar (26) 31 st.....	4-9
327	Finland. 10 mk 1971 (2), 75, Mexico 25 pesos 1968. 4 st.....	8-9
	Medaljer	
328	Sven Svensson, plakett. SNF 5:35, brons.....	10
329	V.E. Lilienberg, SNF 5:30, G.W. von Francken, SNF 5:59, si....	10
330	V.E. Lilienberg, SNF 5:30, silver och brons.....	10
331	K-A Wallroth, SNF 5:49, si.....	10
332	N.L. Rasmusson, SNF 5:53, brons.....	10
333	Erik Lindberg, SNF 5:56, si.....	10
334	Gustav III, Hild 29, br. Vet.akad.jeton, Hild 29. 2 st	6,6
335	O I, K XV, O II, G V/ Kungl. Myntet 100 år, av Leo Holm- gren, br.....	10
336	Gustav Adolf kronprins av G. Carell, br.....	10
337	Tronskiftet 1973. SNF 5:52, si.....	10

338	Karl XVI Gustav och Silvia 1976 av G. Svensson-Lundberg, Danm. Fredrik och Margarethe, tronskiftet 1972, br.....	10
339	FN:s miljövårdskonferens 1972 av K. Räsänen, br i etui.....	10
340	C.M. Bellman, Alf Prøpysen av B. Hallberg, 2 st br.....	10
341	Erik Lindberg/mynt, gravörverktyg, br i etui, H.C. Andersen 1975, br i etui. 2 st.....	10
342	Vasaloppet 1873,74,75, br i träetui.....	10
343	Italiensk FAO-medalj, silver.....	10
344	Intern. konferens för beskydd av djuren, 2 st olika, All makt hos folket, 1974 års grundlagar, Carl XVI Gustaf KSAK:s höge beskyddare. 4 st brons i etuier.....	10
345	XV FIDEM i Helsingfors 1973, brons.....	10
346	Nobelpristagare 1970, 6 st, brons i etui.....	10
347	Akademijetoner 5 st silver, Konstnärsklubben 75 år, br, Hallands motorklubb, silverplakett, Sporrongjetong 1975, Svenska författare 1979, br.....	10
x) 348	Isaac Grünevald av Eugen Erhardt, \emptyset 29 mm ensidig br.....	10
x) 349	Carl Magnus Cronlund av Eugen Erhardt, \emptyset 58 mm ensidig br.....	10
350	SAEVLVM IX-XX, 12 st brons i träetui.....	10
351	Gustav Vasas kröning, 450-årsminnet, av Axel Wallenberg, \emptyset 125 mm brons i träetui.....	10
352	Kristina av Roland Kempe, \emptyset 125 mm, brons i träetui.....	10
353	Urko Kekkonen 75 år, 3 st olika brons i träetui.....	10
354	Myntverket i Eskilstuna (4), G VI A:s mynttyper/Sthlms stadshus (3), Stockholms stadshus lokalmynt (4), Sala 350 år. 14 st br	9-10
355	Sparbanksjetoner 10 st, Bonniers jubileumsmynt 1981. 11 st.....	6-10
356	5 öre 1916/5 SM 184b.....	9
357	1 öre 1916, kort 6, SM 273 a.....	9
358	Do	9
359	Sthlms bokauktionskam. mars/april 1872. Meinander. 2228 nr. (Samlingen köptes i sin helhet av KMK, vilka plockade ut nära 1000 mynt och här sålde de övriga). Grönt sentida omslag.	6
360	D:o 13-14 maj 1909. Revisor A.F. Östman, 811 nr.	6
361	Appelgren (nr 1) 3-4 nov. 1908. Överste W. Ståhl, 1174 nr. Pristeknad. Grönt sent omslag.....	5

362	D:o, nr 9,55 och 57. I nr 9 är kopparmynten pristecknade.....	8
363	D:o, nr 21. Huvudsakligen mynt från ett vikingatida fynd från Naginschina i Ryssland, mestadels anglosaxiska och dansk med även bl.a. en Anund Jacob. Köpare av de flesta rara mynten var L.E. Bruun. Pristecknad, tagen ur band.....	7
364	D:o, nr 58-59. J.K. Stiernstedt, 902 nr.....	8
365	D:o, nr 62,65,70 och 72	6-8
366	D:o, nr 71,72,74,75,76, och 78.....	8-9
367	Lagerkataloger. Appelpgren nr 2, sentida grönt omslag.....	7
368	" " nov 1944 och jan 1946, stencilerade.	7
369	" Boberg nr 5.....	9
370	2/3 sk bo 1847, 1/3 sk bo 1847, 5 öre 1858, 2 öre 1857,1858. 5 st 3-5	
371	5 kr 1935, 2 kr 1932. 2 st.....	7-8
372	5 öre 1873. SM 132a.....	5

349

348

373

374

NR 373 - 394, KRISTINAMYNT UR SVEN SVENSSONS SAMLING
Samtliga avbildade.

373. Riksdaler 1640. Knäbild, ingen nyckel på bordet. Old auk. 1450, jfr Old 993 och Br 998. SM 11, SS 2219 28,04g. v.h. (4)
374. Rd 1642. Bröstdbild, *KRISTINA*D;G;SVE;GOT;WAN;Q;DE;REG;ET* PRI;HAE) (+SALVATOR+MUNDI+SALVA+NOS+M'DC'XLII' . Jfr OLD 998-1000 och Br 1003. SM 14a, SS 2235. 28,56g. v.h? (5)(6)
375. Rd 1643. Lik 1642, men var. bild, annat initialtecken och REGI--PR i texten,)(rutor som ordskiljetecken och årtalet 'MDCXLI' . Jfr Old 1004 och Br 1004. SM 15, SS 2239. 28,54g. 5)(6)
376. Rd 1644. Lik 1642, men med PR och rutor även efter HAE;)(Lik 1642 men med punkter som ordskiljetecken och årtalet 'M'DC'XLIV+' . Old 1008½)(Br 1005, SM 16a och SS 2245. 28,30g. Mindre repa i fränsidans fält. (6)(7)
377. Rd 1644. Lik föregående, men var. bild, i texten GO -- RE och dubbla rutor efter STINA;)(Lik föregående men var. bild, textdisposition och rutor i texten. Jfr Old 1008 och Br 1005-1006. SM 16a, SS 2246. 28,60g. 6
378. Rd 1644. Lik 1643.)(Lik 1643, men 'M'DC'XLIV' . Jfr Br 1005. Old 1006)(1008½, SM 16a, SS 2248. 28,19g. 5)(7)
379. Rd 1644. Lik föreg. men var. porträtt,)(dubbla rutor före och efter text, stor kristusbild och stort A--G. Jfr Old 1007 och Br 1005. SM 16a, SS 2249. 28,52g. v.h. (6)(8)
380. Rd 1645. Lik föregående.)(Lik 1642 men +M'DC+XLV+ , Old 1009, Br -, SM 17, SS 2253. 28,53g. Varit brosch (3)(4)
381. Rd 1646. Som 1643)(Lik föregående, men årtalet +M'DCLVI+. Jfr Old 1015, Br -, SM 18a, SS 2254. 28,74g 5
382. Rd 1646. Lik föregående, men :WAND:---:REG: och två punkter efter HAE:,)(rutor i årtalet och utan myntmästarmärke. Old 1013, Br -, SM 18b, SS 2259. 28,34g. V.h.polerad (5)
383. ½ Rd 1639. Jfr Br 1010. Old 1020, SM 23b, SS 2268. 14,10g. Inristning i åtsidans fält (4)(5)
384. ½ Rd 1644. Old 1034, Br -, SM 29, SS 2285. 14,03g. 6
385. 1/4 Rd 1642. Årtalet delat av frälsarens huvud. Jfr Old 1043-44 och Br 1018. SM 37a, SS 2301. 6,74g. RR 5
386. 1/4 Rd 1642. Årtalet ej delat, mm A-G upptill. Jfr Br 1019. Old 1048 men SVE, SM 37b, SS 2302. 7,07g 6
387. 1/4 Rd 1646. Romerska siffror och utan myntmästarmärke. Old 1056, Br 1020, SM 41c, SS 2309. 7,12g 6
388. 1/4 Rd 1646. Arabiska siffror och med myntmästarmärke. Old 1054, Br -, SM 41a, SS 2312 7,09g RR 5/6

381

383

382

384

385

386

387

388

389

389. 2 Mark 1650. Med :WAN:Q:REGI: och utan punkter efter 2 - M .
Jfr Old 1076 och Br 1038, SM 61, SS 2343. 10,29g 5
390. 2 Mark 1650. Något avvikande porträtt, :VAND:O:REG: och
2--M: , Jfr Old 1076, Br 1038. SM 61, SS 2348. 10,02g.
Repa i åts fält (7)(8)
391. 2 Mark 1651. Med :VAN:Q:RE: . Jfr Old 1077, Br -, SM 62,
SS 2352. 9,97g. 6)(7
392. 1 Mark 1650. Med :VAN:)(MONE:NOVA·ARG:REG:SVE:M·DC·L· .
Old1089, Br 1053, SM 77, SS 2275. 4,98g. 6
393. 1 Mark 1650. :WAN:)(+MONETA NOVA ARG:SVE:M:DC:L:+ (med små
bokst). Smal sköld. Old auk 1603, Br -, SM -, SS 2376. 4,93g. R 5
394. 1 Mark 1651. Old 1091, Br 1054, SM 78, SS 2377. 5,07g.
Mindre skada på drottningens hals 6

390

391

392

393

394

ULF NORDLINDS MYNTHANDEL AB

Nybrogatan 36 • Box 5132, 102 43 Stockholm

Telefon 08-62 62 61

KÖPER • SÄLJER • VÄRDERAR
MYNT • SEDLAR • MEDALJER
ORDNAR

Numismatisk litteratur

Medlem av Sveriges Mynthandlares Förening

UPPNÅDDA PRISER
vid
SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGENS AUKTION
den 25 och 26 april 1988

Å = Återrop - - - -

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
1	40	56	150	111	15	166	1000	221	35
2	210	57	100	112	220	167	550	222	30
3	260	58	50	113	1150	168	420	223	20
4	45	59	110	114	550	169	55	224	50
5	95	60	30	115	60	170	1500	225	30
6	55	61	30	116	90	171	320	226	25
7	75	62	50	117	50	172	190	227	40
8	50	63	30	118	2500	173	300	228	35
9	50	64	35	119	2400	174	1100	229	40
10	65	65	120	120	30	175	600	230	40
11	130	66	170	121	15	176	30	231	60
12	130	67	90	122	15	177	45	232	160
13	75	68	75	123	110	178	230	233	90
14	75	69	120	124	80	179	200	234	90
15	35	70	90	125	50	180	260	235	280
16	120	71	125	126	50	181	45	236	190
17	270	72	40	127	45	182	2400	237	80
18	160	73	250	128	180	183	1200	238	120
19	320	74	55	129	260	184	2400	239	160
20	420	75	95	130	55	185	70	240	80
21	55	76	130	131	55	186	1000	241	140
22	75	77	150	132	40	187	300	242	120
23	260	78	35	133	190	188	4600	243	75
24	10	79	50	134	180	189	550	244	150
25	55	80	55	135	35	190	20	245	170
26	300	81	55	136	40	191	25	246	60
27	45	82	45	137	20	192	60	247	160
28	80	83	90	138	110	193	10	248	40
29	100	84	110	139	110	194	130	249	20
30	130	85	100	140	70	195	40	250	80
31	50	86	90	141	50	196	20	251	85
32	160	87	220	142	10	197	40	252	85
33	390	88	130	143	10	198	200	253	30
34	20	89	50	144	20	199	65	254	55
35	15	90	170	145	70	200	45	255	220
36	115	91	50	146	80	201	60	256	60
37	55	92	160	147	25	202	55	257	70
38	35	93	160	148	55	203	120	258	50
39	40	94	35	149	50	204	45	259	100
40	120	95	65	150	90	205	110	260	60
41	130	96	40	151	150	206	60	261	160
42	60	97	30	152	180	207	60	262	70
43	95	98	100	153	140	208	110	263	140
44	70	99	25	154	130	209	140	264	210
45	85	100	80	155	85	210	110	265	140
46	60	101	85	156	100	211	85	266	70
47	130	102	50	157	130	212	100	267	85
48	210	103	30	158	55	213	125	268	170
49	65	104	310	159	40	214	110	269	50
50	190	105	100	160	25	215	80	270	160
51	35	106	40	161	20	216	120	271	90
52	160	107	35	162	2100	217	55	272	20
53	230	108	100	163	2000	218	160	273	70
54	250	109	260	164	900	219	20	274	75
55	170	110	140	165	410	220	35	275	65

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
276	80	338	55	400	85	462	70	524	10
277	85	339	40	401	140	463	30	525	20
278	10	340	25	402	40	464	20	526	20
279	40	341	170	403	200	465	40	527	490
280	140	342	170	404	65	466	30	528	120
281	150	343	30	405	30	467	6600	529	10
282	100	344	60	406	55	468	80	530	370
283	130	345	20	407	45	469	130	531	200
284	45	346	45	408	30	470	190	532	30
285	85	347	35	409	40	471	270	533	65
286	60	348	35	410	80	472	150	534	90
287	50	349	50	411	50	473	200	535	150
288	100	350	100	412	90	474	50	536	55
289	65	351	140	413	70	475	45	537	30
290	90	352	25	414	30	476	60	538	70
291	450	353	230	415	30	477	90	539	110
292	70	354	100	416	35	478	130	540	80
293	40	355	250	417	10	479	45	541	20
294	110	356	120	418	25	480	30	542	25
295	30	357	240	419	25	481	45	543	30
296	30	358	70	420	15	482	100	544	20
297	75	359	55	421	75	483	130	545	100
298	130	360	230	422	30	484	120	546	25
299	140	361	190	423	50	485	35	547	50
300	45	362	60	424	80	486	100	548	150
301	60	363	180	425	85	487	10	549	150
302	110	364	150	426	60	488	10	550	30
303	100	365	140	427	55	489	20	551	55
304	120	366	190	428	35	490	10	552	60
305	30	367	180	429	60	491	180	553	20
306	35	368	180	430	110	492	80	554	35
307	20	369	80	431	45	493	65	555	25
308	45	370	75	432	45	494	210	556	10
309	60	371	75	433	170	495	430	557	120
310	45	372	50	434	60	496	200	558	10
311	40	373	175	435	15	497	180	559	260
312	170	374	80	436	90	498	300	560	550
313	45	375	70	437	15	499	210	561	6900
314	35	376	60	438	560	500	110	562	3400
315	100	377	85	439	65	501	160	563	1250
316	50	378	100	440	30	502	310	564	2300
317	70	379	220	441	210	503	75	565	2300
318	270	380	270	442	220	504	45	566	1050
319	40	381	200	443	40	505	55	567	1750
320	75	382	190	444	100	506	75	568	6400
321	240	383	110	445	100	507	40	569	5100
322	90	384	100	446	100	508	400	570	900
323	110	385	170	447	110	509	85	571	270
324	35	386	40	448	210	510	95	572	210
325	140	387	100	449	170	511	160	573	410
326	35	388	180	450	65	512	190	574	250
327	45	389	10	451	55	513	390	575	950
328	900	390	25	452	1450	514	150	576	750
329	150	391	55	453	130	515	210	577	400
330	200	392	55	454	50	516	240	578	3100
331	120	393	30	455	50	517	50	579	850
332	65	394	80	456	60	518	50	580	800
333	35	395	25	457	50	519	60	581	470
334	125	396	55	458	30	520	75	582	800
335	60	397	35	459	160	521	95	583	750
336	120	398	55	460	220	522	95	584	425
337	110	399	30	461	55	523	100	585	550

Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr	Nr	Kr
586	1050	596	950	606	1050	615	1150	624	65
587	700	597	6300	607	650	616	1700	625	200
588	500	598	550	608	700	617	50	626	75
589	500	599	700	609	500	618	110	627	100
590	475	600	700	610	450	619	450	628	140
591	600	601	700	611	260	620	75	629	200
592	900	602	650	612	1050	621	310	630	425
593	700	603	550	613	270	622	85	631	260
594	650	604	350	614	400	623	170	632	60
595	325	605	1550						

FÖRENINGAR

ESKILSTUNA NUMISMATISKA FÖRENING har möten på Nya Gästis kl 19.00 sista tisdagen i varje månad utom december. Auktion varje gång.

FAGERSTABYGDENS MYNTKLUBB sammanträder första helgfria måndagen i varje månad (utom i juli och augusti) i Gilllesstugan i Kolarby, Skogsvägen 5, Fagersta. Tid: kl 19.00. Under verksamhetsåret anordnar myntklubben 4 st anbudsauktioner med senaste anbudsdag den 2/12. Upplysningar: tel 0223-116 71.

GÖTEBORGS NUMISMATISKA FÖRENING håller möte andra måndagen i månaden kl 18.45 i Traktören, Köpmansgatan 20, Gbg. Auktion varje gång. Sedelsektionen sammanträder sista tisdagen i månaden kl 18.30 på Engelbrektsgatan 71, Gbg. Antik- och medeltidssektionen möts varannan torsdag udda veckor kl 18.30 i Schackspelets Hus, Haga Kyrkogata 3, Gbg. Upplysningar: Birgit Hahne-Eriksson 031-52 14 29, Bo Nordell konorstid 031-17 79 70 och Anders Falk (anbud) 13 31 41. Program i SNT 1988:6.

HALMSTADS MYNTKLUBB har möten med auktion i Klara-salen kl 18.30 den första måndagen i varje månad utom juli-aug. Upplysningar: 035-12 96 76.

HÖÖRS MYNTKLUBB har möte med auktion i Höörs Plåts matsal den andra torsdagen i varje månad. Upplysningar: Evert Olofsson 0413-221 51.

KALMAR MYNTKLUBB har möten första helgfria måndagen i varje månad (utom juni, juli och augusti) kl 19.00 i SE-Banken, Storgatan 17, Kalmar. Upplysningar: tel 0480-159 29, 0480-115 84. Auktioner varje gång.

KATRINEHOLMS MYNTKLUBB har möten första helgfria onsdagen i varje månad på restaurang Storstugan, Stortorget 1, Katrineholm. Upplysningar: tel 0150-210 45 el 151 00.

KRISTIANSTADORTENS NUMISMATISKA FÖRENING har möten med auktion på Hemgården, Norrtullsgatan 9, Kristianstad, kl 18.30 18/11 och 16/12. Listor och upplysningar genom Ingvar Nilsson 044-713 28.

LUNDS NUMISMATISKA FÖRENING har möten kl 19.15 den första onsd. i månaden. Lokal: Utbildningshuset Studentlitteratur, Åkergränd 1. Upplysningar: tel 046-12 25 93.

MYNTKLUBBEN NICOPIA har möten andra måndagen i varje månad på Pensionärsgården, V Trädgårdsgatan 57, Nyköping, kl 19. Upplysningar: tel 0155-134 29, 671 54, 128 41.

NORRKÖPINGS MYNTKLUBB har möte med auktion kl 19.00 tredje tisdagen varje månad utom i maj-augusti, i Ektorps fritidsgård. Auktionsvisning börjar kl 18.00. Även icke medlemmar är välkomna. Beställ lista på tel 011-12 50 12.

NÄSSJÖ MYNTKLUBB har möte med auktion på Gustavssons Trafikskola, Rådhusgatan 33, Nässjö, kl 19.00 den 29/11. Visning från kl 18.30. Upplysningar: tel 0383-158 35 kl 07.00-09.00.

SAMLARKLUBBEN NUMIS, Skellefteå har möten första torsdagen i varje månad i NV-huset, konferensrummet. Upplysningar: tel 0910-186 80.

SANDVIKEN-GÄVLE MYNTKLUBB har möten kl 19 första onsdagen i varje månad (ej juli-augusti). Lokal: Valbo Kommunhus. Upplysningar: tel 026-18 18 36.

SKARABORGS NUMISMATISKA FÖRENING har möten med auktion den 6/11, 4/12. Lokal: Club Balder på Kulturhuset Oden i Skövde kl 16.00. Upplysningar: tel 0500-808 50 (Thord Lund). Datum ej meddelat.

MYNTKLUBBEN SKILLING BANCO, Linköping har möten andra helgfria torsdagen i varje månad (utom maj-augusti) med början den 8/9. Lokal: Thörnströms Mynt & Sedlar AB, Drottninggatan 48, Linköping, kl 18-21. Årligen anordnas en antik- och samlarmässa samt en resa till Frimynt i Hälsingborg. Upplysningar: tel 013-12 22 62.

AUKTIONER

SVENSKA

- Nov 12-13 B. Ahlström Mynthandel AB, Stockholm
 19 Thörnströms Mynt & Sedlar, Linköping
 23 Svenska Numismatiska Föreningen, Stockholm (endast medlemmar)
 Obs! Ändrat datum
 26 AB Stockholms Auktionsverk

UTLÄNDSKA

November

- 1 Zürich, Schw. Bankverein
 2-4 Frankfurt, Peus Nachf.
 9-11 Köln, Münz Zentrum
 17-18 Köln, Kölner Münzkabinett
 19 Helsingfors, Holmasto
 28-29 München, Lanz

December

- 8-9 Düsseldorf, Ringberg
 10 Nürnberg, Gradl & Hinterland
 14-16 Mannheim, KPM
 19-20 Hamburg, Emporium

SPECIE MYNTHANDEL HB

Köper och säljer
Mynt • Sedlar • Medaljer

*Spec. Äldre svenska kopparmynt.
Sedlar före 1900.
Kommissionsuppdrag - Auktioner.*

Storgatan 19, Box 69
574 01 VETLANDA
Tel 0383-153 01

SKÅNES NUMISMATISKA FÖRENING håller möten sista torsdagen i varje månad utom juni - augusti på IOGT, Kungsgatan 16 A. Klubblokalen: Kungsgatan 38 A, Malmö, håller öppet varje tisdag kl 19-21 under september - maj.

SÖDRA DALARNAS MYNTKLUBB sammanträder första torsdagen efter den 15 i varje månad kl 18.30 i Rembostugan, ca 5 km norr om Avesta utmed riksvägen. Upplysningar: tel 0226-562 78 eller 0225-131 52.

TRELLEBORGS MYNTSAMLARKLUBB har möte andra måndagen i månaden kl 18.30 i Södersläts Sparbanks samlingsal, CB Friisgatan 4 A, Trelleborg. På programmet står auktioner, föredrag, lotteri mm. Upplysningar: tel 0410-345 44.

TÄLJE MYNTKLUBB, Södertälje, har möte i Wendelas rum, biblioteket Luna kl 19.00 andra tisdagen i varje månad. Upplysningar: tel 0755-445 03 eller 853 17.

NUMISMATISKA KLUBBEN I UPPSALA har möte på Uppsala Universitets myntkabinett. Tid: 19.00. Upplysningar: 018-14 97 11. 15/11 föredrag och 8/12 julfest och föredrag.

VETLANDA NUMISMATISKA FÖRENING har möte med auktion på Kulturhuset, Storgatan 20, Vetlanda kl 19.15 den 25/11. Visning från kl 18.15. Upplysningar: tel 0383-158 35 kl 07.00-09.00.

VILLSTADORTENS MYNTKLUBB, Smålandsstenar, har möten andra måndagen i varje månad utom juni, juli och augusti. Föredrag och dyl följs av auktion. Servering. Upplysningar: tel 0345-112 95. Lokal: Biblioteket, Smålandsstenar (källarlokalen).

VÄRENS NUMISMATISKA FÖRENING, Växjö, har möte med auktion kl 18.30 i Röda Korsets lokal, Kungsgatan 18, Växjö den 8/11 och 8/12. Upplysningar: 0470-731 14.

VÄSTERBERGSLAGENS MYNTKLUBB har möten 2:a måndagen varje månad januari - maj kl 19.00. Tingshusgränd 2, Ludvika.

VÄSTERÅS MYNTKLUBB har möten på kafeterian, Vallby friluftsmuseum kl 19.00 första onsdagen i månaden. Närvarolotteri vid varje möte. Upplysningar: tel 021-13 94 94 (efter kl 18).

ÖREBRO NUMISMATISKA FÖRENING har möten med auktion Järntorgsgatan 3 den 16/11 1989: 15/1, 8/3 och 12/4 kl 19. Upplysningar: tel 019-13 52 13.

Motionsfloden (5)

Jfr nr 4/5 1988. - Utom motioner om riksvapnet och Sveriges flagga i plenisalen (K303), nationaldagen som helgdag (K801) och nationalsången i riksrådet och televisionen (Kr325) har man kunnat läsa om ordnar, medaljer, sedlar och mynt i årets riksdagstryck, varur härmed SNT:s läsare uppbyggas:

1987/88:K806 av Marianne Karlsson (c) om utdelande av ordnar till svenska medborgare ("att riksdagen förklarar hinder inte möta mot att de svenska riddarordnarna Serafimer-, Svärds-, Nordstjärne- och Vasaordnarna samt eventuellt i framtiden nyinstiftade ordnar får tilldelas svenska medborgare").

1987/88:K814 av Göran Allmér (m) om en krigsmedalj till svenska sjömän ("att riksdagen hos regeringen begär förslag om instiftande av en medalj för svenska sjömans insatser under andra världskriget").

1987/88:K816 av Siri Häggmark (m) om instiftande av en ny förtjänstorden ("--- hos regeringen begär förslag om en ny förtjänstorden").

I betänkandet KU 1987/88:41 begärdes den 31 maj om uppskov med behandlingen till nästa riksmöte.

- 1987/88:Fi701 av Wiggo Komstedt (m) om införande av 5 000-kronorssedel ("--- om införande av en ny sedel i valören 5 000 /femtusen/ kronor").

1987/88:Fi704 av (dåvarande) andre vice talman Karl Erik Eriksson (fp) om en ny 10 000-kronorssedel ("--- uppdraga till riksbanksfullmäktige att utforma och trycka en ny 10 000-kronorssedel").

1987/88:Fi705 av andre vice talman Karl Erik Eriksson (fp) om en 20-kronorssedel ("--- uppdraga till riksbanksfullmäktige att införa en 20-kronorssedel") - jfr motion 1984/85: 1573.

1987/88:Fi710 av Kjell Johansson (fp) om återinförande av 25-öresmyntet, m m ("att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett återinförande av tjugofemöringen och ett slopande av tioöringen") - jfr motion 1983/84: 2707.

I FiU 1987/88:28 begärdes uppskov den 27 maj.

- 1987/88:Fö720 av Birger Hagård (m) om inrättande av en medalj "För förtjänster om det frivilliga försvaret".

Uppskov den 24 maj (FöU 1987/88: 14).

- 1987/88:T608 av Göran Allmér (m) om en medalj "För berömlig gär-

MÄSSOR

UTLÄNDSKA November

5	Steen Hoy, Danmark
27	Sammlergemeinschaft Sieboldshöhe, Würzburg

Förslag till insignier för ny orden
Åtsida
(Frånsida slät)
Skala 1:1

ning till sjöss" ("--- hos regeringen begär förslag om instiftande ---").

"Lämnades utan särskild åtgärd", dvs avslogs av kammaren den 4 maj (snabbprot. 114, s 116-7) enligt hemställan i TU 1987/88:17, s 12, den 7 april. Utskottet hänvisade - något obegävat och utan inforrad remiss - till att Stiftelsen Sveriges sjömanshus utdelar belöningar i form av silverpokaler med inskriptionen "För bragd till sjöss" och diplom; motionen gällde däremot med hänvisning till en diskussion i *Svensk flagg*. *Veckotidning för sjöfart* nr 43 och 44/1930¹ och den 1978 instiftade norska medaljen "for redningsdåd til sjøs" behovet av en *officiell* medalj för ändamålet!

- 1987/88:A614 av Gullan Lindblad (m) om instiftande av en medalj "För

god och trogen tjänst i svenska kyrkan" ("--- hos regeringen begär förslag till en ny belöningsmedalj ---").

1987/88: A616 av Birger Hagård (m) om tjänsteutmärkelser till statstjänstemän m fl ("--- hos regeringen begär förslag beträffande tjänsteutmärkelser till dels vissa fd statstjänstemän, dels vissa anställda i allmän tjänst").

Uppskov begärt den 27 maj (AU 1987/88:23).

- Man noterar med intresse, att för första gången sedan år 1786 (se *SNT* 8/1986: 195) förslag, med skiss, till en ny orden väckes av en särskild riksdagsledamot (K816); denna tänkta "Tre Kronors orden" (eller "Kronorden") skulle ha den nya Kgl Norske Fortjenstorden för utlänningar (och utlandsnormmän) till förebild. I motion K806 hänvisas bl a till att vid Finlands 70-åriga självständighetsjubileum 1987 4 500 ordensutmärkelser förlänades; de flesta därav avsågo

dock Vita Ros-medaljerna och ej de egentliga ordensgraderna. Originellt synes vara, att framhålla ordnarnas betydelse såsom "lockbete" vid rekrytering till vissa, dåligt avlönade statliga chefsbefattningar m m! Den föreslagna krigsmedaljen (K814) torde bygga på Lysekils-redaktören Terje Fredhs forskning om krigstidens handelssjöfart och tidigare medaljförslag till regeringen (kommunikationsdepartementet IVa 849/82, regeringsbeslut 17/2 1983).

I docenten Hagårds båda motioner belyses dels det onekligen märkliga - internationellt sett - förhållandet, att f n ej mindre än 92 olika inofficiella utmärkelser (alltså utöver av Konung och regering eller motsv utdelade) få bäras till uniform inom försvarsmakten (Fö 720), dels uppmärksammas bl a den sällan brukade medaljen "För långvarig och trogen tjänst", vilken senast av Kungl Maj:t utdelades år

1961 (A616). Påtalad inadvertens betr utbliven dekorerings av prästerskapet med utmärkelsen "För nit och redlighet i rikets tjänst" föreslås rättad medelst tillkomsten av en särskild officiell medalj med kyrkans vapen på fransidan (A614). Institut för överprövning ang "NOR" saknas (A616; jfr finansdep 2279/83, A 249/83, Dossier 174, regeringsbeslut 1983-10-20).

L. P-n

¹ Ärg 28, uppl AB - Notiser och kommentarer: Rådigt sjöfolks belönande (osign), N:o 43, 23/10 1930, s 6; sign Sjöfartsvän, Reflexer: "För berömlig gärning till sjöss", d:o, s 12. - Notiser och kommentarer: "Rådigt sjöfolks belönande", N:o 44, 30/10 1930, s 6; C E Landberg, Reflexer: "För berömlig gärning till sjöss", d:o, s 10-II. - Jfr *Civila statliga belönningar vid sjöräddning m m*. Översyn utförd av en arbetsgrupp inom sjöfartsstyrelsen, elstat. Stockholm 1967, Bihang V a): 6.

MEDALJNYTT

Christian IV av Danmark och Norge

har hedrats på många sätt i år, bl a med flera stora utställningar i Köpenhamn m fl platser i Danmark (och i Varberg)*. Det är ju 400 år sedan han föddes. En medalj har också utgivits och kan beställas (för 165 sv kr exkl. moms) från Dansk Medaille Distribution, P.O.Box 902, DK-2400 Köpenhamn NV, tel. 01 16 18 10.

Medaljen mäter 42,5 mm i diameter, väger 31,1 g är slagen i 999/1000 silver av det ungerska myntverket och modellerad av György Bognár. På åtsidan läses CORONA DANICA över kungens krönte monogram (efter förebild på mynt), varunder 1588—1988.

Fransidan bär Christians namn och titlar på latin i omskriften samt visar ett utsnitt ur den kända historiemålningen från ca 1858—59 av Vilhelm Marstrand, "Kong Christian stod ved højen Mast" — dvs det oavgjorda sjöslaget vid Kolberger Heide 1 juli 1644 (utanför holsteinska kusten) mellan de danska och svenska flottorna, varvid kungen sårades och förlorade synen på ena ögat.

LLI

* Jfr anmälan på sid XX

Minnesmedalj präglad för 1000-åriga Skara.

Skara firar 1000 år i år. En minnesmedalj har präglats till jubileumsfirandet. Upplagan är 1000 ex och den första tilldelades Hans Majestät Konungen i samband med nationaldagsfirandet i Skara den 6 juni.

Medaljen har tillkommit i samarbete med Svenska medaljgillet i Eskilstuna, säger Gösta Karlsson, jubileumsgeneral i 1000-årsstaden.

Medaljen, som har 40 mm:s diameter, väger 28,5 gram. Materialet är 925/1 000 kontrollerat silver. Konstnären Lennart Mück har svarat för modellarbetet.

Skara var tidigt ett centrum för marknader, ting och kulthandlingar. Redan år 1014 upprättades i Skara det medeltida Sveriges första stift.

Kungamakten byggde på 1200-talet en mäktig borganläggning, som representerade rikets centralmakt, och den blev en motpol till biskoparna.

Kyrkan utgör motivet på medaljens båda sidor. Åtsidan visar Skara domkyrka av i dag och fransidan jubileumssymbolen med stadens äldsta sigill, som visar kyrkan år 1301. Här finns också texten Denna medalj i äkta silver präglades till minne av Skaras jubileumsfirande år 1988.

Genom att detta är den första min-

En sigill från år 1301 är jubileumssymbolen i 1000-årsfirande Skara. Det är också med på jubileumsmedaljen, som präglats i 1000 exemplar.

nesmedaljen till ett 1000-årsfirande har vi av alla beställningar förstått, att den även tycks ha ett samlarvärde, säger Gösta Karlsson, som annars kunnat konstatera att större delen av upplagan har köpts av skarabor, vilka velat ha ett värdefullt minne av jubileumsfirandet.

Medaljen säljs i Skaras banker, men kan också köpas direkt från Jubileumskansliet, Skolgatan 3, 352 00 Skara. Den kostar 225 kr inkl porto. Medaljen levereras i ett etui tillsammans med ett certifikat.

Skara hedras för även med ett jubileumsmärke. Den 17 maj gav posten ut ett frimärke i valören 2,20 kr med ett motiv från Bo Beskows berömda glasmosaik i Skara domkyrka.

Se i övrigt annons i detta nummer.

FRÅGE- SPALTEN

Svar

på Anders Frösells fråga i SNT 1987, nr 3.

Vid läsning av äldre numismatisk litteratur och gamla lager- och auktionskataloger gör man ibland, av ren slump, intressanta upptäckter. Nedan redovisas ett sådant fall.

Anders Frösell hade i SNT nr 3, 1987 en fråga angående en kopia av en Anund Jakob-penning som han inhandlat i Göteborg.

Enligt text på den slitna myntpåsen skulle 6 ex existera, då stampen spruckit vid 40 tons tryck.

Nedanstående kan kanske bringa lite ljus över detta objekts ursprung.

En av Sveriges genom tiderna "färgstarkaste" mynthandlare var John Pedersen i Borås. Bl a var han känd för att låta tillverka och sälja kopior av sällsynta svenska mynt. Sådana återfinns ofta i hans kataloger, blandat med äkta material. Oftast är dessa kopior beskrivna som "faksimil".

I katalog nr 10, utgiven 1953, finner vi tex som nr 8281N, på sidan 40, följande:

8281J Anund Jakob.... (kopia i bly).....

8281N Dito präglad på fyrkantig plants med punsade stammar. Faksimil..... 8:- Frånsidans stamp sprang vid 40 tons tryck. 6 existera.

Dessa uppgifter om antal existerande exemplar och hur stampen gick sönder stämmer exakt med uppgifterna om Anders Frösells ex. Det kan dock ej vara exakt samma ex, då det som utannonserades var präglad på fyrkantig plants till skillnad från det ex som frågan i SNT gällde. Frågeställarens ex är ju präglad på rund plants.

Att ursprunget till dessa båda kopior är detsamma torde dock vara helt säkert.

Vem låg då bakom tillverkningen? Ja något svar på denna fråga ger Pedersens katalog ej. Texten på den bevarade myntpåsen antyder att en samlare varit upphovsman, men man kan nog inte heller utesluta att John Pedersen själv haft ett finger med i spelet.

Kjell Holmberg

Fråga:

På 100-kronors sedeln finns på framsidan till vänster om Carl von Linné avbildad en växt med blomma och frö i schematisk framställning.

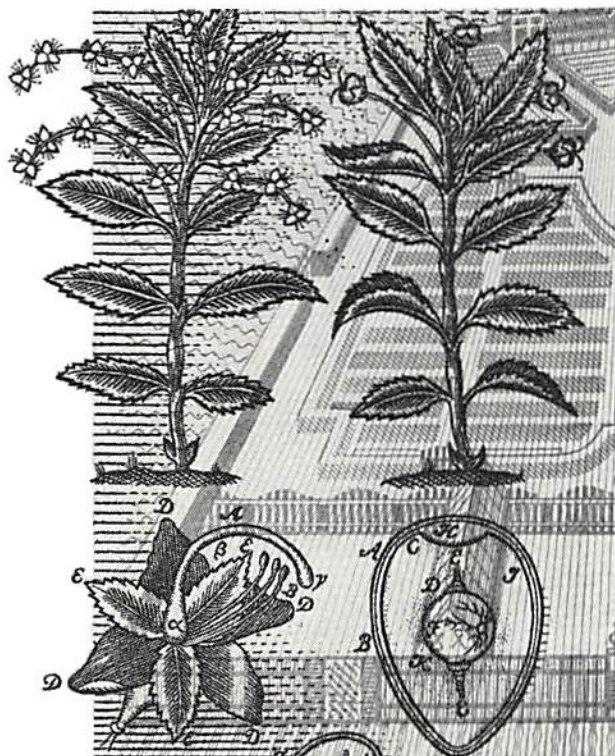
Vi är några vänner som ej kan enas om vilken växten ifråga är. Kan Ni manne hjälpa oss med ett svar?

Många tack i förväg
Lars Olofsson
Spånga

Svar:

Anledningen till att svaret dröjt är att det visade sig, att Riksbanken och Tumba pappersbruk inte visste något om växterna till vänster om bilden på Linné. Den professor i Uppsala som framtagit originalplanscherna var på resa. Nu har jag dock kommit i kontakt med en kunnig botanist som snabbt klarade frågan. Det rör sig om hanblomman och honblomman av skogsbingel (*Mercurialis*). Planscherna trycktes i Linnés *Praeludia Sponsalium Plantarum* från 1729 (senare kom även andra upplagor, t ex 1750).

Ian Wiséhn

Uppförstoring av växten skogsbingel som finns på 100-kronorssedelns framsida. Foto: Gunnel Jansson, RAA/SHMM-T.

RECENSIONER

Medeltid, Läckö slott. Västergötlands turistråd. [Sommarutställning på Läckö slott 1988] Red. Gösta Vogel-Rödin. Skövde 1988, 191 s, rikt ill., även i färg. ISBN 91-970428-8-9. Capris 80 kr.

Sedan 1964 har sommarutställningarna på Läckö slott blivit något av en institution i det kulturella Sverige; de har dragit stora skaror av intresserade turister och fackmän och besöksfiffrorna varit häpnadsväckande höga för svenska förhållanden.

Sommaren 1988 ägnades den svenska medeltiden. Till denna har som vanligt utgivits en gedigen och vacker katalog, som ingen medeltidsintresserad bör försumma att skaffa sig. Man kan hålla med Olov Isaksson i vad han säger i den inledande *Ära vare Läckö*: "Utställningen och dess katalog är ett resultat av iderikedom och god planering, av kvalificerad forskning och en som alltid lyhörd arkitektonisk gestaltning" (Arkitekt var Eric Sörling, Stockholm.)

Själva katalogen börjar först på s 155. Dessförinnan kan vi läsa ett stort antal intressanta översikter av framstående forskare. Erik Lönnroth behandlar dels *Källorna*, dels *Staten*; Sven B. Jansson *Erikskrönikan*; Gunnel Vallquist *Medeltida fromhetsliv*; Lars Redin *Kyrkor, socknar, samhällsbildning*; Lennart Karlsson *Medeltida bildspråk* och Jan Svanberg den omdebatterade frågan om *Furstebilder från folkungatidens Västergötland*; Birgitta Fritz gör en specialstudie av *Riddaren Lars Ulfsson (AMA)*; Jan Raneke tar upp *Det heraldiska vapnet*, Alf Åberg *Krigsmakt och borgar*; Göran Dahlbäck *Medeltida varor och handelsvägar* och Hans Andersson *Den medeltida staden*; Janken Myrdal *Bondebudget på 1500-tal och senmedeltid*; Ragnar Stigsjö tar ett mera lokalt grepp om *Läckö och Skarbiskoparna* medan vår välkände popularisator Alf Henrikson avslutar med *Svenska medeltiden*, en dikt som börjar

I Brynolf Algotssons dagar
var jorden platt och bred . . .

(Biskop Brynolf, som avled 1317, anses ha grundat Läckö).

Därefter följer som sagt katalogen, men även denna har små inledande texter av främst de ovan nämnda författarna. Här får numismatiken några rader (av Maria Cinthio på s 160). Mynt förekom också på flera håll i utställningen, utlånade från Kungl Myntkabinettet och Lödöse museum, liksom präglingsverktyg och myntningsunderlag från bägge.

Såväl Lödöse som Visby har fått egna avdelningar (med texter av resp Rune Ekre och Waldemar Falck). Under "Kungamakten" (av Jan Svanberg) återfinns en regentlängd i mynt. Trots allt skulle en numisma-

tiker dock gärna ha sett, att mynten fått ett eget, inledande kapitel, då de ju i vårt dokumentfattiga land är en så viktig historisk källa.

LLI

Studies in ancient history and numismatics presented to Rudi Thomsen. Aarhus 1988. 270 s. ISBN 87-7288-161-5.

Ännu en dansk festskrift! Denna gång för att celebrera professorn i antikens historia Rudi Thomsens 70-årsdag. Det är ett rikt och fängslande, antikt panorama, som breder ut sig för oss i de 24 bidragen. Thomsen har ägnat även den antika numismatiken stort intresse, varför av bidragen fem är skrivna av numismatiker.

Ulla Westermarck ger oss i *The coinage of the Chalcidian league reconsidered* en repetition i chalkidernas intressanta historia och märkliga myntning ("ranks among the finest in Greece"); en repetition som dock med ett granskande öga tillför oss nya synpunkter på historiska data om chalkiderna och på deras mynts kronologi och myntningsplatser. Några av de avbildade mynten kommer från KMK, vilket särskilt gläder anmeldaren, som hoppas att Sven Svenssons stiftelse för numismatik under kommande år skall kunna bidra till att fylla några väsentliga luckor i de grekiska filerna.

Anne Kromann presenterar i *Greek and Phoenician letters on Aradian tetradrachms* olika förslag till tolkning av vissa bokstavskombinationer på mynt från den feniciska hamnstaden Arados. Artikeln har fina bilder och tabeller.

Av Jan H. Nordbø får vi i *The imperial silver coinage of Amisus 131/2-137/8 A.D.* en fin överblick av Mindre Asiens myntning under kejsar Hadrianus' tid. Denne kejsare var varmt intresserad av den grekiska världen och understödde lokal myntning i Mindre Asien. Artikeln innehåller en katalog över Amisus' mynt, varav många avbildas.

Patrick Bruun drar med *The Heracleian coinage of Maximinus Daza. A drastic proposal* fram i ljuset ett spännande moment i romarrikets historia - kampen mellan Licinius och Maximinus Daza efter kejsar Galerius' död år 311 e. Kr. och utmyntningen under dessa år i staden Heraclea Thracica. Bruuns utredning är spännande som en detektivroman - med myntens inskrifter och vikter av utslagsgivande betydelse för tolkning av det historiska skeendet.

Erik Christensen berättar om forskningens varierande syn på romarrikets myntning i Alexandria i *From Zoëga to the present day. The Roman coins of Alexandria in 200 years of research.* Det är ett intressant sammanträffande - och samtidigt bevis på den danska forskningens universalitet - att

dansken Georg Zoëga var den förste att forska om dessa mynt och att ge ut ett verk om dem, som för sin tid blev epokgörande, och att Christensen vid Aarhus universitet i april 1988 försvarade en avhandling om denna myntning ("The Roman coins of Alexandria. Quantitative studies"), av Rudi Thomsen själv betecknad som "et modernt videnskabeligt arbete, som givetvis af fagfæller vil blive højt værdsat som pionerarbejde inden for studiet af det alexandriske møntvæsen".

N U F

Christian IV 1588-1988

En utomordentligt vacker och läsvärd bok har utgivits till jubileet av museumsinspektör Fritze Lindahl vid Nationalmuseet i Köpenhamn (hon har också ett förflutet från Den kgl. Mønt- og Medaillesamling i samma byggnad): *Skattefund. Sølv fra Christian IVs tid*, Köpenhamn 1988. Dessutom finns det ett antal fina monografier som kommer att kräva en egen liten bibliografi, och en stor gemensam utställningskatalog för alla de förnämliga expositioner som äger rum på många håll i Danmark - inte bara i Köpenhamn. Den finns på både danska och engelska. Boken och katalogen kan beställas från Nationalmuseet, DK-1220 Köpenhamn.

Kungl Myntkabinettet

Utställningar:

Ingång Narvavägen
(hörnet Linnégatan) 2 tr, Stockholm

Tillfälliga utställningar:

"Ur dolda gömmor"
förlängd till årets slut.
"Medaljer från Australien"
30 sept-6 nov.

"Antika mynt med andra ögon"
visas under okt-nov på Historiska
museet i Göteborg.

Ring i övrigt telefon 08-783 94 00
för programinformation.

Museet:

Tisdag - söndag 11 - 16

Måndag stängt

Besöksklid: tisdag 13 - 16

ingång Narvavägen

Besöksadress

(efter överenskommelse om tid
per telefon): Storgatan 41

Postadress:

Box 5405, 114 84 Stockholm

Tel: 08-783 94 00

AUKTION 38

12 – 13 november 1988

Operakällaren Stockholm

Innehåller bl a

Stor avdelning Sverige ca 1350 nr. Del 2 av Torgny Lindgrens samling ca 90 nr.
Ett flertal sällsynta sedlar från andra inlämnare. Ca 100 silvermynt ca 150 nr.
Utländska guldmynt med tyngdpunkt på Italien, Ryssland, USA och Vatikanen ca 300 nr.
Romersk samling med flera sällsynta kejsare ca 200 nr. Ordnar ca 100 nr.

*Katalogen erhålles enklast genom insättning
av 75 kr på postgiro 3003-1 eller årsprenumeration 150 kr*

B. AHLSTRÖM MYNTHANDEL AB
Kungsgatan 28 – 30
Box 7662 · 103 94 STOCKHOLM
Tel 08-14 02 20 · Telefax 08-II 30 75

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

är en sedan 1973 etablerad sammanslutning av mynthandlare, hitintills 27 företag i 12 olika städer i landet. Föreningen är ensam i sitt slag i Sverige. Samtliga är medlemmar i Svenska Numismatiska Föreningen och har skrivit under uppropet mot myntförfälskningar. — Genom samarbete med de övriga medlemmarna vill varje mynthandlare förbättra och utöka sina tjänster.

De nuvarande medlemmarna är:

B. Ahlström Mynthandel AB

Kungsgatan 28, Box 7662
103 94 Stockholm, tel 08-14 02 20

Annaklevs Mynthandel

Skolgatan 20, 602 25 Norrköping
tel 011-10 29 50

Antikören

Stureplatsen 1, 411 39 Göteborg
tel 031-18 39 60

Dala Mynt & Frimärkshandel

Trotzgatan 16, Box 307
791 27 Falun, tel 023-142 50

Hirsch Mynt AB

Klara Norra Kyrkogata 29, Box 469
101 26 Stockholm, tel 08-11 05 56

Karlskrona Mynthandel

Hantverkargatan 11, 371 35 Karlskrona
tel 0455-813 73

Rune Larsson Mynthandel

Österlånggatan 16, 502 32 Borås
tel 033-11 03 15

Lunds Mynthandel

Klostergatan 5, 222 22 Lund
tel 046-14 43 69

Malmö Mynthandel

Kalendegatan 9, 211 35 Malmö
tel 040-11 65 44

Monetarium Kurt Hallström

Box 21047, 200 21 Malmö
tel 040-93 19 53

Mynt & Medaljer HB

Sveavägen 96, Box 19507
104 32 Stockholm, tel 08-34 34 23

Mynt & Metallbörser i Sthlm AB

Norrmalmsborg 1, 4 tr, 111 46 Stockholm
tel 08-20 55 01

Myntet i Malmö

Sjora Nygatan 17, 211 37 Malmö
tel 040-12 99 30

Mynthuset

Biblioteksgatan 5, Box 7049
103 86 Stockholm, tel 08-20 51 81, 20 60 52

Ulf Nordlinds Mynthandel AB

Nybrogatan 36, Box 5132
102 43 Stockholm, tel 08-662 62 61

Norrtälje Mynthandel AB

Tullportsgatan 13, Box 4
761 00 Norrtälje, tel 0176-168 26

Numis Mynt & Frimärkshandel AB

Kaserntorget 6, Box 2332
403 15 Göteborg, tel 031-13 33 45

J. Pedersen Mynthandel

Skolgatan 24, 502 31 Borås
tel 033-11 24 96

Peo Mynt & Frimärken AB

Drottninggatan 19, Box 16245
103 25 Stockholm, tel 08-21 12 10

Selins Mynthandel AB

Regeringsgatan 6, 111 53 Stockholm
tel 08-11 50 81

Specie Mynthandel HB

Storgatan 19, 574 00 Vetlanda, tel 0383-153 01

Strandbergs Mynt & Frimärkshandel AB

Arsenalsgatan 8, Box 7377
103 91 Stockholm, tel 08-20 81 20

Tamco Numismatics

Box 6235, 102 35 Stockholm, tel 08-33 77 75

Thörnströms Mynt & Sedlar AB

Drottninggatan 48, 582 27 Linköping
tel 013-13 54 65

Ticalen Mynthandel

Stureplatsen 3, 411 39 Göteborg
tel 031-20 81 11

Ingemar Wallin Mynthandel AB

Kungsgatan 4 b 2:2tr, Box 7317
103 90 Stockholm, tel 08-10 00 57, 10 00 58

Håkan Westerlund Mynthandel AB

Vasagatan 42, Box 679
101 29 Stockholm
tel 08-11 08 07

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING

Box 19507, 104 32 Stockholm, tel 08-34 34 23